Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрийн 21-һээ гарана | № 233 (14344) | 1976 оной октябриин 3, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Цыпилма Бальжинимаевна Бальжинимаева — РСФСР-эй болон Буряадай АССР-эй һургуулиин габьяата багша, 35-дахи жэлээ хүдэлжэ ябана. «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» гэжэ медаляар шагнагданхай. Мүноо Улаан-Үдын аймагай Доодо-Ивалгын найман жэлэй һургуулида буряад хэлэ, литература заана. Һургуулидаа эдир бэлэгшэдэй нэгэдэл эмхидхэнхэй. Хүүгэдэй бэшэһэн юумэнүүдые, тэдэнэй суглуулһан арадай аман зохёолой дээжые толилдог «Сэлэнгын урасхал» гэһэн гар бэшэмэл журнал саг үргэлжэ хэблэгдэдэг. Һурагшадынь «Улаалзай» гэжэ радиожурналай, «Хонхо» гэжэ тележурналай хүдэлмэридэ хабаададаг.

Улаан-Үдын 3-дахи тусхай (англи хэлэ шудалдаг) һургуулиин эхин классуудай завуч, арадай гэгээрэлэй отличник, Буряадай АССР-эй һургуулиин габьяата багша, КПСС-эй гэшүүн Вера Павловна Афанасьева 1948 онһоо хүдэлнэ. Хүдэлмэрнидөө эрхим амжалта туйладаг байһанайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор, «Шэн зоригто ажалай түлөө» гэһэн медаляар шагнагдаһан.

Мүнөө эхин классай багшанартай хамта шэнэ программаар хараалагдаһан материалые шабинарта ойлгуулгын шанарые улам һайжаруулха онол арганууд тухай асуудал шэнжэлжэ байнхай.

Виктор Санжимитыповнч Мункин Х. Н. Намсараевай нэрэмжэтэ Хэжэнгын дунда һургуулида физикэ заадаг. Физикын кабинедтэ хэрэгтэй хамаг юумые өөрынгөө болон шабинарайнгаа гараар бүтээгээ. РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличник. 1976 ондо болоһон багшанарай аттестациин (шалгалтын) үедэ теоретическэ болон методическа бэлэдхэлээрээ шалгаржа, «багша методист» гэһэн тусхай нэрэ зэргэтэй болоо.

Цырендулма ДОНДОГОЙ

ШАБИИН ҮГЭ

Үхибүүн нюдөөрөө харахадам анхандаа,
Үтэлһэн шэнги һанагдагша һэмнайт.
Үһээ сайшоод мүнөө ябахадам,
Үнөөхил зандаа харагдажа байнат.
Урихан харахан нюдыетнай тойроод,
Уршалаа олоншог болоһон шэнгил—
Энхэрэн-энхэрэн шабинар бүхэнөө
Энеэбхилдэг байһанайтнай тэмдэг бэшэ гү?
Хэдэршье ульгамшье, тоомтой, тоомгүй—
Хэды хүбүүд, хэды басагад
Танай үреэлээр замдаа гараа б,
Танине БАГШАМНИ гэжэ нэрлээб?
Шабитнай ябаһан бишье уулзахадаа,
Шагнажал танаа һуухаяа һананаб.
Үноохил бишыхан басагахан болошоод,
Үбдэгыетнай налан эрхэлхээ һананаб.
Ошон тухай таабари һануулан,
Ошоһон жэлнүүднай бусадаггүй хамнан.
Танай шабинар жэлһээ жэлдэ
Тантаяа адли боложол ябанхай.
Тамнай харин үнөөхил зандаат,
Тандаал адли үтэлдэггүй ябаһайб.
Үндэр наһатай болоһоншье хойноо
Үнөөхил сарюухан ябажал ябаһайт!

МҮНӨӨДЭР— багшанарай һайндэр

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй УКАЗ

НҮХЭР О. П. СТЕПАНОВАЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Ургажа ябаа залуу үетэнииe һургаха, коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар олон жэлдэ аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 50 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, Улаан-Үдэ хотын 3-дахи дунда һургуулиин директор нүхэр **Степанова** Ольга Павловнае Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной сентябриин 29.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй УКАЗ

РЕСПУБЛИКЫН ГЭГЭЭРЭЛЭЙ БА ТЕХНИЧЕСКЭ МЭРГЭЖЭЛЭЙ ҺУРАЛСАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ҺУРГУУЛИИН ГАБЬЯАТА БАГША ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арадай гэгээрэлэй талаар ехэ габьяатай байһанайнь түлөө нимэ хүнүүдтэ **Буряадай АССР-эй һургуулиин габьяата багша** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Батышева Надежда Михайловнада — Кабанскын аймагай Сэлэнгын 1-дэхи дунда һургуулиин багша.

Бодров Валерий Михайловичта — Баргажанай аймагай Баргажанай дунда һургуулиин директор.

Буркова Анна Афанасьевнада — Мухар-Шэбэрэй аймагай Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин талаар директорэй орлогшо.

Буинов Александр Павловичта — Улаан-Үдын багшанарай 1-дэхи училищиин директор.

Данчинова Екатерина Ананьевнада — Улаан-Үдэ хотын 35-дахи дунда һургуулиин классһаа болон һургуулиһаа гадуурхи хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эмхидхэгшэ.

Железнова Тамара Ивановнада — Улаан-Үдын түмэр замай транспортын техникумэй директорэй орлогшо.

Лодонова Дашима Лхасарановнада — Улаан-Үдын аймагай Гильбэрын дунда һургуулиин багша.

Мордеев Лев Соломоновичто — Улаан-Үдэ хотын техническэ мэргэжэлэй 15-дахи училищиин багша.

Морохоева Елена Васильевнада — Зэдын аймагай Сагаатайн эхин һургуулиин багша.

Сидоренко Евгения Трофимовнада — Улаан-Үдын хэдхээ холбооной электротехникумэй багша.

Тюрюханов Гавриил Григорьевичто — Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй дунда һургуулиин директор.

Хухузнева Дынсема Тыхеевнада — Хурамхаанай аймагай Дэрэнэй дунда һургуулиин эхин классуудай багша.

Цыренжапов Цыдып Гармаевичта — Хэжэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй аймагай арадай гэгээрэлэй таһагые даагша.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной сентябриин 29.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй УКАЗ

РЕСПУБЛИКЫН ГЭГЭЭРЭЛЭЙ БА ТЕХНИЧЕСКЭ МЭРГЭЖЭЛЭЙ ҺУРАЛСАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Ургажа ябаа залуу үетэниие һургаха, коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ элитэ ехэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө нимэ хүнүүдые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Александрова Анна Николаевнае — Прибайкалиин аймагай Каменска дунда һургуулиин эхин классуудай багша.

Гаврильчук Софья Ивановнае — Улаан-Үдэ хотын 43-дахи дунда һургуулиин багша.

Григорьева Ульяна Михеевнае — Ахын аймагай Соргой сад-яслиие даагша.

Гусева Стелла Александровнае — Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой хүүгэдэй 4-дэхи саадые даагша.

Исаева Ольга Викторовнае — Яруунын аймагай Тэлимбын дунда һургуулиин багша.

Лащенкова Вера Игнатьевнае — Сэлэнгын аймагай Сэлэн-Дүүмын хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулиин директор.

Лубсанова Мария Дымбрыловнае — Захааминай аймагай Ёнгорбойн найман жэлэй һургуулиин багша.

Мальцева Елизавета Ивановнае — Кабанскын аймагай Степно-Дворецкэ найман жэлэй һургуулиин багша.

Мельникова Мария Кузьминичнае — Сэлэнгын аймагай Галуута-Нуур гэжэ хүдэлмэришэнэй тосхоной 92-дохи дунда һургуулиин багша.

Мудрова Валентина Андреевнае — Баунтын аймагай Маловско найман жэлэй һургуулиин багша.

Николаева Нина Ивановнае — Улаан-Үдэ хотын 33-дахи дунда һургуулиин багша.

Петрова Фаина Прокопьевнае — Хойто-Байгалай аймагай Нижнеангарскын дунда һургуулиин багша.

Плюснин Александр Федоровичые — Бэшүүрэй аймагай Бага-Куналейн техническэ мэргэжэлэй хүдөөгэй 5-дахи училищиин үйлэдбэриин һуралсалай мастер.

Попова Евгения Иннокентьевнае — Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй дунда һургуулиин багша.

Потехина Мария Тимофеевнае — Улаан-Үдэ хотын 47-дохи найман жэлэй һургуулиин багша.

Раднаева Цыжидма Будаевнае — Хэжэнгын аймагай Ородой-Адагай дунда һургуулиин багша.

Русанова Лидия Георгиевнае — Хяагтын аймагай Хяагтын-Адагай дунда һургуулиин багша.

Стешенко Ксения Ивановнае — Улаан-Үдэ хотын 19-дэхи дунда һургуулиин багша.

Суздальницкая Мария Исааковнае — Улаан-Үдэ хотын 42-дохи дунда һургуулиин багша.

Усольцева Юлия Яковлевнае — Улаан-Үдэ хотын техническэ мэргэжэлэй 13-дахи училищиин багша.

Цыренжапов Бато Цыренжаповичые — Бэшүүрэй аймагай Шэбэртын дунда һургуулиин интернадые даагша.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной сентябриин 29.

ШАНАР, ҮШӨӨ ДАХИН ШАНАР

Колхоздо бүхы ургасын 80 процент амяарлан хуряагдаа. *Тарягаа гээлтэгүйгөөр абаһанай ашаар гектарай 17-18 центнер ороохо суглуулна.* Гүрэндэ 21 мянган центнер таряа худалдажа, түсэбөө бүри һаяар дүүргэхэнь.

Энэ жэлэй ургаса хуряалга бидэ, агрономууд болон механизаторнуудай урда олохон орео бэрхэтэй асуудалнуудые табяа. Тарянай жэгдэ бэшээр эдеэшэһэн, хура бороогой ходо орожо байһан эрхэ байдалда ехэл шадамар бэрхээр. онол оншыень оложо хүдэлөөл һаа, ургасаяа гээлтэгүйгөөр, түргэнөөр хуряажа абаха байнабди гэжэ манай колхозойхид түрүүнһээ хойшо булта һайн ойлгоо.

Тиимэһээ урид табиһан түсэб, графигтаа хубилалта оруулжа. ехэнхи ургасаяа амяарлан хадаха хуряаха шиидхэбэри абтаа һэн. Тиигээд урдынхидал адли хабар эртэ таригдаһан сэбэр паар дээрэхи һайн ургасатай таряагаа түрүүн хуряахагүй, харин газарыень хабар хахалжа тариһан шэнгэншэг ургасатай таряае түрүүшын ээлжээндэ сабшажа эхилхэ гэлсээбди. Юуб гэхэдэ, үдхэнөөр ургаһан, бага зэргэ нэлбыжэ унаһан таряан ургаатаяа һуухадаашье ехэ аюулгүй. ороохониинь ехэ гээгдэхэгүй байха гэжэ бодообди. Харин шэнгэншэг ургасатай таряан хура бороодо доошоо һанжажа, хуряахада хүндэ болохо, гээлтэдэ орожо магад гэжэ бодоод, тиимэ таряагаал түрүүшын ээлжээндэ түргэнөөр хуу сабшажархиха гэжэ шиидээ һэмди. Гадна шэнгэншэг ургасатай таряанай баал түргэн хатажа, хура бороотойдо хуряалгын гэдэргэ татагдахагүйнь баһал хараада абтаа ааб даа.

Тиигэжэ сентябрь һара соо сагай уларилай таарамжагүй байгаашье һаань, мүнөө бүхы 4 мянган гектар ороохо таряанайнгаа 320 гектарыень хуу хуряажа абаабди. Ондоогоор хэлэбэл, хожомшог тээ хуряаха гэжэ зорюута үлөөһэн 900 гектар сэбэр паар дээрэ таригдаһан шэнинсэ, обёосой ургасаһаа бэшыень гэхэ гү. али таряанайнгаа 80 процентые амяарлан хадаа. хуряагаабди. Колхоз дотор 21 комбайн таһалгаряагүй хүдэлжэ байна. Энээнэйл ашаар хура бороотой уларилтай энэ жэлэй эрхэ байдалда таряан гээлтэгүйгөөр абтана, яһала түргэнөөршье хуряагдана гэжэ хэлэхээр байна.

Зай, хараад үзеэл даа. Нэгэдэхи тракторно-таряан ажалай бригадада (бригадирынь В. М. Поляков) бүхы 1700 гектар газарай га бүхэнһөө дунда зэргээр 18 центнер ороохон абтаа. Эндэхид гол түлэб хабар хахалагдажа таригдаһан. мүн намаран паар дээрэһээ нимэ ургаса хуряагаа. Тинхэдэ тус бригада 370 гектар сэбэр паар дээрэ таригдаһан үрэһэнэй участогай га бүхэнһөө 24 центнер таряа хуряаһан байна. Хоёрдохи тракторно-таряан ажалай бригада (бригадирынь М. И. Игумнов) бүхы 150 гектар таряалангай га бүхэнһөө 17 центнер ургаса хуряаба.

Байгша ондо бүхы таряалангайнгаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 17,5—18 центнер ургаса абаха аабзабди гэжэ һанагдана. Юуб гэхэдэ, үлөөд байһан 900 гектар үдхэн ургасатай, хүсэд эдеэшэһэн шэнинсын. обеосой таряае һаянай комбайнаар сэхэ хуряажа эхилхэдэмнай. тэндэһээ гектарай 20—22 центнер ороохон абтана. Энээнһээ үшөөшье һайн ургасатай газар бии. Зорилго юуб гэхэдэ, энэ таряанайнгаа монсогоршье ороохые гээнгүй абахын тула ехэл нарилжа, унаһысень бодхоожо байгаад хуряаха болонобди.

Тиигэжэ энэ жэлдэ тоог дээрээ бүхыдөө 68—70 мянган центнер ороохо буулгаха зорилготойбди. Даб дээрэ бригадануудай тоогууд дээрэ 50 гара мянган центнер таряан оронхой. Тэрээнһээ 17 мянган центнерыень сэбэрлэжэ, гүрэндэ худалдаабди. Ойрын 3—4 үдэр соо үшөө 4 мянган центнер ороохо бэлэдхэлэй пунктда тушаахын түлөө тэмсэжэ байнабди. Мүн эдэ үдэрнүүдтэ ерэхэ жэлэй үрэһэ хүрэнгын ороохон түлэг сэбэрлэгдэжэ байнхай.

Мүнөө жэлдэ ургасаяа гээлтэгүйгөөр. һайн шанартаигаар хуряажа абаха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулнабди гэжэ дээрэ хэлээ һэм.

Нэн түрүүн хуряалгын агрегат бүхэниие тусхай комиссяар шалгажа. таряанай гээгдэхэгүйн тула бүхы юумэ хэгдээ гү гэжэ хараһан хойноо поли дээрэ гаргадаг байгаабди. Комбайнерай хэһэн ажалые хинан хараха тусхай талон бии болгогдоо Ямар полиһоо гектарай хэды шэнээн ургаса гарахаб гэжэ урид тодорхойлоод, хуряалгын үедэ тэрэнһээ бага ургасын абтаа һаань, хаана гээлтэ гаранаб гэжэ дары элирүүлдэг байгаабди. Хуряагдаһан полиие комиссяар тушаажа абанабди. Нэнгэжэ унаһан, үдхэн ургасатай таряа хуряаһан хүнүүдэй ажалай нормо, түлөөһыень ондоо болгообди. Мүн хуряалгын дүүрэхэ багта хүдэлэгшэдтэ хүшэр хүндэ болодог. илангаяа унанги ургасатай таряа хуряахань бэрхэтэй болодог гээшэ. Тиигэжэ ажалай бүтээсэ зарим тэды доошолдогые хараада абан, энэ үедэ даабаряа үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө түлбэриень ехэ болгообди.

Колхозой комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Николай Константинович Аносов, Пётр Иванович Аносов гэгшэд даб дээрэ эрхимлэжэ ябана. Эдэнэр тус тустаа 40 гаран гектар таряа сабшаад, баал суглуулжа сохиходоо, 3200—3300 центнер таряа хуряагаа. Бэрхэ комбайнернууд Анатолий Игумнов, Иван Жаркой гэгшэд тус тустаа 250—360 гектар таряа баал болгоод, үшөө 2800—3000 центнер ороохо сохинхой.

Эдэ үдэрнүүдтэ үлэһэн таряагаа түргэнөөр хуряажа дүүргэхэ, таряалангай һолоомо суглуулха, намарай паар ехээр хахалха гэжэ механизаторнуудай бүхы хүсөө элсүүлэн хүдэлнэ. Даб дээрээ 800 гектарта намарай паар хахалагдаа. Тэрэнээ 1300 гектарта хүргэхэбди.

Г. ГУНСУРУНОВ.
Хяагтын аймагай Ранжурован нэрэмжэтэ колхозой ахамад агроном.

ПРИБАЙКАЛИИН «ЗЫРЯНСКИЙ» СОВХОЗДО

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Урда жэлнүүдэй таряа хуряалгада нэгэнтэ бэшэ эрхимлэжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Анатолий Петрович Петров байгша оной ургаса хуряалгада дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгөөр аймаг доторoo хоёрдохи һуури эзэлбэ. Тэрэ бүхыдөө 2200 центнер таряа сохижо суглуулхаар хараалһан зорилгоёо 2014 центнертэ хүргөө. Түрүүшын һуурида хүршэ Прибайкалиин совхозой комбайнер Владимир Викторов гараһан байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ ажахынуудай поли дээрэ таряа хуряалга үргэлжэлһэн зандаа.

УЯЛГАЯА УРИДШАЛАА

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоһон «Зырянский» совхозой һаалишад һү гүрэндэ худалдаха юһэ һарынгаа түсэб 115 процент дүүргэбэ.

Ангырай һаалиин гүүртэ эрхимлэжэ, зүнай һарануудта үнеэн бүриһөө 1100 килограмм һү һаагаа. Түрүү һаалишад Нина Шангина, Людмила Корнакова, Нина Чумакова гэгшэд хараалһан зорилгоёо уридшалан бэелүүлжэ, гансашье коллектив дотороо бэшэ, мүн аймаг соогоо онсо шалгараа.

Мүнөө тус совхозой дурсагдагша гүүртын һаалишад һү һааха, гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэб агуу Октябриин революциин 60 жэлэй ойн баярай үдэр болотор сүм дүүргэхээр бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллажа байнхай.

П. ХАЛТАНОВ.

Л. И. Брежнев Р. Кастратай уулзаба

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ПНР-һээ бусаха замдаа Советскэ Союзда хүрэһэн Кубын КП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Кубын КП-гэй ЦК-гай хоёрдохи секретарь Р. Кастратай октябриин 1-дэ уулзаа.

Нүхэд Л. И. Брежнев. Р. Кастро Советскэ Союз Куба хоёрой хоорондын аха дүү ёһоной түгэс харилсаа холбооной амжалтатайгаар хүгжэжэ байһые тэмдэглээд, энээнээ саашадань үргэдхэлгын ба гүнзэгырүүлгын зарим хэдэн асуудалнуудаар һанал бодолнуудаа зүбшэлбэ. Тэрэшэлэн уласхоорондын аюулгүй байдал батадхаха, гүрэнүүдэй хоорондохи амгалан харилсаа холбоо үргэдхэхэ, хүгжэжэ байгаа оронуудтай социализмын оронуудай холбоо барисаае бэхижүүлхын тула социалис оронуудай гаргадаг хамтын оролдолго хүсэнүүдтэйнь холбоотой хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудые уулзалгынгаа үедэ зүбшэн хэлсээ.

Уулзалгань үнэн зүрхэнэй, үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрбэ.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша К. В. Русаков, Кубын КП-гэй ЦК-гай гэшүүн. Кубын Республикаһаа Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд С. Агирре дель Кристо гэгшэд уулзалгада хабаадалсаа.

(ТАСС).

Баатар-космонавтнуудта эхэ ороной шагналнууд барюулагдаа

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный октябриин 1-дэ Кремль дотор Эхэ ороной үндэр дээдэ шагналнуудые совет космонавтнуудта барюулаа.

«Салют-5» гэжэ замбуулинай научна станцяар, «Союз-21» гэжэ транспортна онгосоор удаан саг соо амжалтатайгаар ниидэһэнэйнь түлөө, тиихэдээ эрэлхэг зориг ба баатар габьяа гаргаһанайнь түлөө: Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, СССР-эй летчик-космонавт Б. В. Волыновта Ленинэй орден, «Алтан одон» гэжэ хоёрдохи медаль, Советскэ Союзай Герой. СССР-эй летчик-космонавт В. М. Жолобовто Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота, «Алтан одон» гэжэ медаль. «СССР-эй летчик-космонавт» гэһэн, үбсүүндээ зүүхэ тэмдэг барюулагдаба.

Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт В. Ф. Быковскодо Ленинэй орден, «Алтан одон» гэжэ хоёрдохи медаль барюулагдаа. Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт В. В. Аксенов Ленинэй орден, Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота, «Алтан одон» гэжэ медаль, «СССР-эй летчик-космонавт» гэһэн, үбсүүндээ зүүхэ тэмдэг абаба.

Н. В. Подгорный үндэр дээдэ шагналнуудта хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан, летчигууд - космонавтнуудые Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын үмэнэһөө халуунаар амаршалаа.

Шагналда хүртэгшэд ажалыень үндэрөөр сэгнэһэнэй түлөө Советскэ Союзай Коммунис партида, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ правительствада үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөөд. Эхэ оронойнгоо ямаршье даалгабари дүүргэхээр бэлэн байнабди гэжэ найдуулба.

(ТАСС).

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

ҺУРАЛСАЛ ЭХИЛБЭ

Олон миллион совет хүнүүд—коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд октябриин 1-дэ политическэ ба экономическэ һуралсалаа эхилбэ. Һуралсалай шэнэ жэл КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые. арбадахи табан жэлэй түсэбэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө манай Эхэ ороной ажалшадай бүгэдэниитын тэмсэлэй уряа доро захалаа. Семинарнууд ба политһургуулинууд, коммунис ажалай һургуулинууд, арадай университедүүдтэхи оролдосото һуралсал марксизм-ленинизмын теориие, партиин съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалалгадань. коммунис общество байгуулагшадай түрүүшын зэргэдэ дабшалгадань һурагшадта туһалха байха.

ВЛАДИВОСТОК. Приморьеин дүрбэн зуу мянга гаран коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд политическэ, экономическа һуралсалаа эхилбэ. Партийна комитедүүд арбан дүрбэн мянган пропагандистнуудые баталанхай.

ГОРЬКИЙ. Горьковско автомобилиин заводой хори мянга гаран хүн коммунис ажалай һургуулинуудта һуража захалаа. Хоёрдохи жэлээ һуража байгшад «үйлэдбэриин нэгэдэлэй эрхэ байдалда Горьковско автомобилиин заводой партийна организацинуудай ябуулжа байгаа хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые шудалалгаар хэшээлнүүдээ эхилбэ.

ТБИЛИСИ. Грузиин политическэ һуралсалай хэшээлнүүд эмхитэй һайнаар эхилээ. Һурагшадай тоогой олон болоһон ушар КПСС-эй XXV съездын материалнуудые шудалалгын угаа ехэ һонирхол үүсхэһыень гэршэлнэ. Хоёр мянга шахуу пропагандистнууд Тбилиси, Кутаиси ба республикын бусад городуудта тусхай бэлэдхэл гараад. «КПСС-эй политика—бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байгаа марксизм-ленинизм мүн» гэһэн шэнэ курсаар хэшээлнүүдые үнгэргэхэнь.

АШХАБАД. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ һураггүй олон зон, гурбан зуу мянга шахуу эдэбхитэд политическэ ба экономическа эрдэм шудалжа эхилээ. Олохон коммунистнууд политическэ дээдэ эрдэмтэй болохые хүсэжэ байһан тухайдаа мэдүүлбэ. Марксизм-ленинизмын үдэшын университедүүдтэ мянга шахуу хүнүүд бэшүүлэнхэй.

ТАЛЛИН. Партиин Таллинска горкомой марксизм-ленинизмын университедэй Коммунис хүмүүжүүлгэ гэһэн шэнэ отделенидэ түрүүшын хэшээлнүүд болобо. Эндэ һурадаг хүнүүд—хотын предприятинуудай дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд—залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэд, залуушуулай хамтын байрануудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулагшад. багшанар, комсомолой хүдэлмэрилэгшэд болоно. Эндэ журналистикын отделени анха түрүүшынхеэ нээгдээ. Энэ университедтэ мүнөө гурба мянга шахуу хүн һурана.

(ТАСС).

партийна ажабайдал

ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ — ЭМХИДХЭЛШЭ БА ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

Мүнөө үеын хүтэлбэрилэгшэ хадаа партийна ёһо баримталха шанартай байхатаяа хамта ажал хэрэгые гүнзэгы һайнаар мэдэдэг, журам һайнтай байхатаяа хамта ажал хэрэгтэ үүсхэлтэйгээр, зохёохы бодолтойгоор хандадаг байха зэргэтэй. Тиихэтээ хамта ямаршье хүдэлмэридэ ябаһан хүтэлбэрилэгшэ хадаа социально-политическэ, хүмүүжүүлгын асуудалнуудые хараадаа абажа ябаха. хүн зондо, тэдэнэй хэрэглэмжэдэ анхаралтайгаар хандадаг байха. хүдэлмэридөөшье, гэр бүлэдөөшье жэшээ харуулжа ябаха уялгатай гэжэ КПСС-эй XXV съезд дээрэ тоосоото элидхэл хэхэдээ, нүхэр Л. И. Брежнев заагаа һэн.

Хүтэлбэрилхы али бүхы кадрнуудые шэлэн олохо. хүмүүжүүлхэ, эдэбхинэнь улам хүгжөөхэ хүдэлмэри ябуулхадамнай энэ заабари гол һургаалнай боложо үгэнэ. Үнэхөөрөөшье, арадай ажахын, соёл культурын алишье һалбариин саашанхи хэрэгынь, үрэ дүнгынь, ажалшадай коллектив бүхэнэй хүмүүжэл болбосоролынь гол түлэб хүтэлбэрилэгшын мэргэжэл шадабариһаа, үүсхэлһээ, тодо зүб үдаридалгаһаа дүлдыдаха байна.

Партиин заабари бэелүүлэн, КПСС-эй Прибайкалиин районно комитет. партийна эхин организацинууд хүтэлбэрилхы кадрнуудтай ябуулдаг хүдэлмэреэ улам нарижуулан һайжаруулха, тэдэниие зүбөөр толгойлон ударидаха гэжэ оролдоно. Научно-практическа конференци. эхин парторганизацинуудай секретарьнартай үнгэргэдэг семинарнууд, партийно-ажахын эдэбхитэдэй һургуулиин хэшээлнүүд энэ асуудалда зорюулагдана. Мүнөө үе сагай харюусалгатай, орёо зорилгонуудые шиидхэхэдэ, үйлэдбэри болон социальна байдал эрхилхэдэ тааруу зохид хүтэлбэриин гурим байгуулхын тула партийна комитедүүд, эхин организацинууд шэнэ арга зам, дүй дүршэл шэлэн бэдэрнэ, олоншье гэжэ тэмдэглэлтэй. Тиихэ зуураа кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ асуудал хадаа эгээл гол һудалһан мүн гэжэ тоолодог байнабди.

Үнгэрһэн наймадахи. юһэдэхи табан жэлнүүдэй үедэ ажалшадай коллективүүдые толгойлон ударидаха бэлиг шадабаритай олон хүтэлбэрилэгшэд манай аймагта урган хүмүүжээ гээшэ. Тэдэнэй бүридэл шанараараа энэ үедэ нилээн һайжаһан байна. КПСС-эй райкомой номенклатурын бүридхэлдэ абтадаг 279 тушаалта хүдэлмэрилэгшэдэй 123-ниинь дээдэ һургуули, 76 хүниинь тусхай дунда һургуули дүүргэһэн. Промышленна предприятинуудай, барилгын эмхи зургаануудай, совхозуудай директорнууд болон колхозой түрүүлэгшын диилэнхи олониинь тусхай дээдэ болон дунда һургуули дүүргэһэн мэргэжэлтэд болоно.

[illegible]

Байгалай леспромхозой коллективые 15 жэлэй туршада Сергей Ильич Гришкин толгойлжо байна. Тэрэ шадамар хүтэлбэрилэгшэ, үйлэдбэри эмхидхэгшэ байхаа гадна, ёһотой хүмүүжүүлэгшэ боложо шадаһан хүн гээшэ. Ой модоной промышленностьда 1950 онһоо хүдэлжэ эхилхэдээ, түрүүн модо бэлэдхэлэй мастер болоһон юм. Модо бэлэдхэлэй пунктын, удаань леспромхозой үйлэдбэриин таһагай начальнигай тушаал даагаа.

Ямаршье тушаалтай ябахадаа, тэрэ ниитын хүдэлмэридэ, коллективэй ниитын ажабайдалда тон эдэбхитэйгээр хабаададаг. партийна, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай эдэбхитэдтэ түшэглэдэг, тэдэнтэй нягтан хамта хүдэлмэреэ ябуулхые оролдодог. хамтын шиидхэбэри абахые хүсэдэг тусгаар шэнжэ шанартай хүтэлбэрилэгшэ байдагаараа онсо шалгардаг юм. Иигэжэ ниитын үйлэдбэриин али бүхы һалбаринуудай эдэбхитэ хүсые нэгэдүүлэн, коллективэй үмэнэ табигдаһан түсэб, абаһан социалис уялгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ үргэнөөр элсүүлжэ шадана.

Гадна энэ леспромхозой захиргаан, партком ажалай шэнэ эмхидхэл, үйлэдбэриин шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ асуудалда саг үргэлжын анхарал хандуулна. Тиинһэнэйл аша туһаар республика соо эхи түрүүлэн автомобильна паркые нэгэдхэн, нэгэ хүтэлбэритэй болгоо, модо бэлэдхэлэй томодхогдоһон бригада эмхидхэгдээ. Тиихэтээ хамта модо бэлэдхэгшэдэй ажаһуудал, соёл болбосорол тушаа ходо һанаагаа табижа байдаг юм.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада энэ леспромхоздо 3 миллион шахуу түхэригэй капитальна барилга хэгдээ. Үйлэдбэридэ хабаатай барилгаһаа гадна, энэ предприятида дунда һургуулиин байшан, үхибүүдэй саад. гурбан магазин, бани, хоёр квартиратай 26 гэр. теле-ретранслятор гэхэшэлэн бодхоогдоһон байха юм. Хүн бүхэнэй ажалай комплексно бүтээсэ урда табан жэлэй туршада 32 процент ургаа. Предприятиһаа хүдэлмэрилэгшэдэй гаража ошолго хоёр дахин шахуу үсөөн болоо.

Үйлэдбэри эмхидхэгшэ, коллектив хүмүүжүүлэгшэ байха уялгаяа харюусалгатайгаар дүүргэжэ байдаг хүтэлбэрилэгшэд манай аймагта нилээд олон. Тэдэнэй нэгэн хадаа Варлам Виссарионович Пруидзе болоно. Энэ нүхэр Еловскын леспромхозой директорэй тушаал дааһаар тиимэ үнинэй бэшэ. Гэбэшье хүн бүхэндэ налгай зохидоор хандадаг, ажабайдалаарнь ходо һонирхожо. туһа хүргэжэ ябадаг, үйлэдбэри зүбөөр эмхидхэн ударидадаг али бүхы асуудал шадамараар, зоримгойгоор шиидхэдэг һэн тула коллективтээ тон хүндэтэй боложо шадаа. Иимэ байхадань ажал хэрэгынь эмхи гуримтай, урагшатай байна бшуу. Мүнөө энэ предприяти аймагаймнай түрүү коллективүүдэй тоодо ороно. Бүтээһэн продукциин шанар эли һайжараад байна.

«Прибайкальский» совхозой директор П. Т. Тарабукин, «Горячинск» курортын ахамад врач А. Н. Шумилов, Сэлэнгын ОРС-ын начальник А. С. Булатов, Каменскын, Ильинкын, Хуушан-Татауровай дунда һургуулинуудай директорнууд А. Н. Корнаков, А. П. Цыденова, Г. Е. Стулев болон бусад олон хүтэлбэрилэгшэдэй ажахын, ниитын эдэбхитэй ажал ябуулгаарнь бидэ омогорходог. Дааһан хэрэгтээ тон харюусалгатайгаар хандадаг, коллективэйнгээ, тэрэнэй гэшүүдэй ажабайдалай һайн байхын түлөө саг үргэлжын анхарал хандуулжа байдаг. зоной дунда ябадаг, тэдэнтэй хамаг сэдьхэл бодолоо хубаалдан хүдэлдэг байхадаал иимэ хүндэдэ хүртэнэ бшуу.

Хүтэлбэрилэгшэ хадаа хүн зон соо, коллективтээ нэгэн хамта урган хүмүүжэдэг, ямаршье хүндэ хүшэр байдалые дабан гаталдаг баян дүй дүршэлтэй, эмхидхэхы, ударидахы мэргэн шадабаритай болодог байһые бодото ажабайдал гэршэлнэ. Зүгөөр албан хойрог зантай, нюургүй, нүхэдөө тоодоггүй, нобшо нозог, эрдэм мэдэсэ багатай аад, хуушарһан ёһо гурим баримталхые оролдодог, ниитын хүсэндэ түгшэглэдэггүй хүтэлбэрилхы тушаалта урагшаа холо ябахагүй. ямаршье дэмжэлгэдэ хүртэхэгүй байна бшуу.

Партийна, гүрэнэй журам хазагайруулһан ябадал гаргаһан, муугаар хүдэлжэ, хүндэеэ бууруулһан хүтэлбэрилэгшэдтэ КПСС-эй райкомой бюро, партийна эхин организацинууд алибаа зэм тоходог юм. Гэбэшье энэ хэмжээн ябашье гол арга бэшэ. Тиимэшүүлэй ушарбал, бидэ тэдэниие залан заһаха, алдууень заан ойлгуулха, хүмүүжүүлхэ гэжэ ехэтэ оролдодог байнабди. Кадрнуудтай ехэ бодомжотой, тон тэсэмгэй хүдэлмэри ябуулха шухала байна бшуу.

Инженерно - техническэ олон хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын олон мэргэжэлтэд мастер, отделениин эрхилэгшэ, бригадир болон фермые даагша гэхэшэлэн хүтэлбэрилхы дунда шатын тушаалтад үйлэдбэриин эгээл шиидхэхы газарта хүдэлдэг гол кадрнуудна болоно. Дааһан хэрэгтээ мэргэжэһэн, эмхидхэгшын, хүмүүжүүлэгшын үүргэ эрхимээр дүүргэжэ ябадаг нүхэд тэдэнэй дунда олон. Олонхиинь эрдэм һургуулитай, наһаараа залуу, хүн зонтоёо нягта холбоотойгоор хүдэлдэг кадрнууд гээшэ.

Жэшээнь, Надежда Митрофановна Беликова Сэлэнгын модоной баазын шпал хюрөөдэлгын цехэй мастераар олон жэлдэ хүдэлнэ. Тэрэ цехэй ажал хэрэг жэшээтэ һайн байдаг. Энэ мастер коллективэй гэшүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри шадамараар ябуулхатаяа хамта, тон эрилтэ ехэтэйгээр ажал ябуулгаяа эрхилдэг байһаараа онсо шалгарна бшуу.

Итанцын леспромхозой модо урадхуулгын участогай мастер коммунист П. П Колодин, тэрэл предприятиин автогаражые даагша П. Д. Карбаинов, «Зырянский» совхозой Ангирай отделениие эрхилэгшэ А. Н. Решетов, «Прибайкальский» совхозой Таловскын бригадые даагша А. И. Красовский болон бусад олон дунда зиндаагай бэрхэ хүтэлбэрилэгшэд тушаа магтаалай үгэнүүдые олоор дуулажа болоно. [illegible]

болохоб. Аймагаймнай хэдэн предприяти, колхоз, совхозуудай зарим отделени, фермэ, бригаданууд, гүрэнэй түсэбтэ даабари, абаһан социалис уялгануудаа бэелүүлжэ шаданагүй, гээгдэлдэ ороно. Иимэ байдалыень нарииваар шэнжэлээд үзэхэдэ, хангалтагүй хүдэлмэри хадаа имагтал хүтэлбэриин дутагдалһаа, болоно гэжэ тодорхойлогдоно. Партийна ба ажахын хүтэлбэриин мүнөө үе сагай эрилтэтэй зохилдоогүй байхадань лэ иимэ юумэн ушарна ха юм.

Үшөө нэгэ асуудал тушаа халта тогтохомни. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэн коллективэйнгээ саашанхи социальна хүгжэлтын асуудалда анхаралаа тон ехээр хандуулха уялгатай. Хүн зоной ажаһуудалай, соёл болбосоролойнь эрилтые гүйсэд хангагдаад байбал, коллективэй хэрэг үйлэ тусгаар ондоо байханиь элитэ. Энэ шухала хэрэгтэ бүхы оюун бэлигээ, гүн сэдьхэлээ хандуулдаг байхаар лэ хүтэлбэрилэгшэдые хүмүүжүүлхэ гээшэ КПСС-эй райкомой, партийна эхин организацинуудай мүнөөдэрэйнь гол шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Итанцын, Байгалай, Еловскын леспромхозуудай директорнууд М. В. Рудаков, С. И. Гришкин, В. В. Пруидзе, Сэлэнгын модоной баазын директор В. Я. Кокин, Татауровай авто-заһабариин заводой директор В. Ф. Гаськов болон бусад хэдэн хүтэлбэрилэгшэд коллективэй социальна хүгжэлтын асуудалда саг үргэлжын анхарал хандуулдаг, энэ талаар эмхидхэлэй бодото ехэ хүдэлмэри ябуулдаг байһаараа магтаалда хүртэдэг юм. Гэхэтэй хамта «Прибайкальский», «Зырянский» совхозуудта, «Прибайкалец» колхоздо зарим фермэнүүдынь муу байдалтай. мүртэй клуб болон улаан булантайшье боложо шадаагүй байха юм.

Энээхэн нэгэ баримта юу харуулнаб гэхэдэ, коллективые хүмүүжүүлхэ хэрэгэй нэгэ шухала зүйлдэнь хүтэлбэрилэгшэдэй ямараар хандадаг байһые, тэдэнэй харюусалгаяа хэр ойлгоһые эли тодоор харуулна бшуу.

Аймаг дотор социалис ёһо гурим, ниитын гурим сахиха, гүрэнэй болон кооперативна зөөри сахин хамгаалха хэрэг тиимэ һайн байдалтай гэхын аргагүй. Ниитын зөөри хулгайлха, үбэршэлхэ, хулиган ааша гаргаха, зайгуултаха, архидаха гэхэ мэтын ёһо буса ушарнууд үшөөл үзэгдэһөөр байха юм. Энэ баримта хадаа коллективүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин, һанаһанда хүрэмөөр ябуулагдадаггүй байһые тодорхойлно. Түб ... түрүүндэ зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ниитынгээ уялгые халирхайгаар дүүргэжэ ябаһанайнь хойшолон гэжэ эндэ тэмдэглэмээр байна.

Кадрнуудай эмхидхэхы, хүмүүжүүлхы үүргые дээшэлүүлхэ асуудал хадаа партийна комитедүүдэй, эхин организацинуудай саг үргэлжын анхарал доро, хүтэлбэри доро, шанга хиналта доро байха шухалын шухала хэрэг. Энэ талаар КПСС-эй манай райком, эхин парторганизацинууд һүүлэй үедэ горитой хүдэлмэри ябуулаа. Гэбэшье хэхэ юумэн үшөө ехэ. Тиимэһээ энэ талаар ябуулдаг хүдэлмэреэ улам нарижуулха, бүри аша үрэ ехэтэй болгохо уялгатайбди. Иимэ эрилтэ КПСС-эй XXV съезд табинхай гээшэ бшуу даа.

Н. ШЕЛКОВНИКОВ,
КПСС-эй Прибайкалиин райкомой нэгэдэхи секретарь.

ТУННЕЛЬ БАРИГДАНА

Манай Буряад ороной газар дээгүүр зурын гараха Байгал-Амарай түмэр замай участогта хоёр ехэ туннель малтагдан баригдаха гэжэ мэдээжэ. Эдэ туннельнүүд инженерно орёо барилга болохо юм.

Хада сүмэ сохин гараха туннельнүүдые шалгаха бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ. Энэ ажал дүүргэхэ ёһотой «Бамтуннельстрой» управлениин хүдэлмэришэдэй газар малтажа эхилхэтэй хамта, туннель барилгын хүдэлмэри захалаа.

Дабаан гэжэ Байгалай шэлэнүүдэй эгээл үндэр орой юм. Эдэ шэлэнүүдэй баруун тээһээнь зүүлжээ һэтэ нүхэлэн сүмэ сохин гараха Байгалай туннелиин утань 6,5 километр болоо.

Орьёл хадын орой дээрэһээ сэхэ доошоо (зураг дээрэ хоёрдохи) 180 метр гүнзэгыдэ ствол малтагдажа байна. Тэрэнэй проектээр хараалагдаһан гүнзэгыдэ хүргэгдэхэдэ, туннель малтан бариха хүдэлмэри эхилхэ юм.

Байгалай хадын зүүн талаһаа сүмэ сохигдон нүхэн гаргагдажа, ерээдүйн туннелиин «аман» баригдажа, захалаа. Тэндэ «М» гэжэ бултанда мэдээжэ болоһон метрогой эмблемэ харагдана.

Иигэжэ туннель баригшадай тон шухала хүдэлмэриин бэлэдхэл хэгдэжэ, Байгал-Амарай түмэр замай хада малталгын хүдэлмэри үдэр бүхэндэ эршэдэжэ байна.

А. КУРТИК.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: ерээдүйн туннелиин аман.
Авторай фотонууд.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДААР

РСФСР:

НАЙДАМТАЙ БҮХЭ СОРГОНУУД

Курскын техническэ-заһабарилгын заводто газараи уһалууриида хэрэгтэй ехэ диаметрэй түмэр соргонуудые хэжэ эхилхэнь. Иимэ соргонууд газар доогуур татагдажа. уһа сасадаг мантан томо түхеэрэлгэнүүдтэ тодхогдохо юм.

Соргонуудай хана урданайхида орходоо таба дахин нимгэн. Бүхэ байхын, мүн жэбэрхэгүйн тула цемент элһэн хоёрой тусгаар холисоор жэгдэлэн хушагдана Иимэ соргонууд табин жэлдэ яахашьегүй гэжэ элирүүлэгдээ.

УКРАИНА:

БУЛАД АЛМАГДАНА

Харгы барилгада хүдэлхэ машинануудые Харьковай заводто бүтээдэг юм. Бульдозер хэлгэдэ гарзалха булад алмахын тула бетон хэрэглэһэн байна Иимэ дурадхал Харьковай автомобильно-харгын институдай эрдэмтэд оруулаа. Газарай хүрьһэ хуулаха, мүн түлхижэ ябаха түхеэрэлгэ бүтээхэ шэнэ технологи зохёон хэрэглээ. Газар онгилхо түхеэрэлгын газаа талынь хана хоёр дахин нимгэн болгогдоо, хоорондонь бетон шэглэн хэгдэнэ. Шэгнүүрынь хуушан зандаа үлэнхэй, найдамтай бүхэ юм. Энээнэй ашаар машина бүхэндэ зуу гаран килограмм булад алмагдаа.

Иимэ түхеэрэлгэтэй бульдозернууд туршалга урагшатайгаар гараа.

КИРГИЗИ:

УҺАН ХАДАНУУДТА ГАРГАГДАНА

Киргизиин үндэр газартахи Джумгальска райондо уһанай нилээд томо бүлүүр станци барижа эхилээ. Джумгал мүрэнэй уһые хоёр зуун метр үндэр газарта бүлэн гаргажа, булад соргонуудаар урадхуулжа, «Чаек» совхозой таряалангые уһалха байна.

1976—1980 онуудта газар шанаржуулан һайжаруулха талаар КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Совдэй абаһан тогтоолые бэелүүлэн, Киргизиин ирригаторнууд Тянь-Шань хадада тон иимэ бүлүүр станцинуудые барина, уһанай урдаха һабануудые хэнэ, мүнөө хүдэлжэ байһан уһалууриин түхеэрэлгэнүүдые һэльбэн шэнэдхэнэ. Жэлэй эхинһээ найман мянга шахуу гектар шэнэ газар уһалагдаа, хэды гектар сабшалан уһалагдадаг болоо.

Уһалуури хэһэнэй ашаар республикын газар ажалай, мүн мал ажалай продукци хоёр гурба дахин ехээр үйлэдбэрилэгдэхэ, ажахынуудай олзо оршо дээшэлхэ байна.

АРМЕНИ:

ХҮНЭИ ТУҺАЛАГШАНАР

Улаа эреэн үнгэтэй хоёр-гурбан сохо бүхэли модо ургамалай шэрхэһээ абарха аргатай. Аша туһатай аляаһа шумуулнууд ургамалнуудые тооһотуулжа, эм домой болон техническэ продуктнуудые үгэлсэдэг байха юм Аляаһа, хорхой шумуулнуудай дунда хүнэй хани нүхэдүүд олон шуу. Хадата газарай байгаали хамгаалха уласхоорондын комитедэй нэгэ секциин суглаан Ереван хотодо боложо, аша туһатай хорхой шумуулнуудые аршалан хамгаалха тухай хөөрэлдөөн болоһон байна. Тус суглаанда Советскэ Союзай, Болгариин, Польшын ба Чехословакиин мэргэжэлтэд хабаадалсаа.

— Советскэ Союзай «Улаан дэбтэртэ» шухаг ан амитадһаа гадна, аша туһатай аляаһа шумуулнууд, жэшээнь, зүгы, шоргоолжон болон хэдэгэнэнүүд бэшэгдэнхэй, — гэжэ хадата газарай байгаали хамгаалха уласхоорондын комитедэй түрүүлэгшэ Х. П. Мирамаиян ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ.—Дэбтэртээ оруулагдаагүй шумуулнууд үшөө олон бии. Энээн тухай суглаан дээрэ дэмы хөөрэлдөөн гараагүй байха.

Аша туһатай аляаһа шумуулнуудые хамгаалха талаар манай орондо ехэ ажал хэгдэнэ. Тянь-Шань болон Кавказай тунга ногоото газарнуудта, мүн нуга болон сабшалангаар баян хадата районуудта тусгаар заповедннгүүдые байгуулагдахаар хараалагдана.

Эрдэм наука түргэнөөр хүгжэжэ, хүдөө болон ойн модоной ажахыда ехэ хохидол хэдэг хорхой шумуулнуудтай тэмсэхэ арга боломжотой болообди. Зарим республикануудта биолабораторинууд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ аша туһатай аляаһа шумуулнууд түлжүүлэгдэжэ, тэдэ трихограммуудынь таряалан дээрэ гаргагдана. Тэдэнэр хорото шумуулнуудые үгы хэнэ.

УЗБЕКИСТАН:

ХОЛЫН ХАРААТАЙГ...

Режиссер Камиль ... товаи зохёон найру... «Холо аад. дүтын жэл...» гэжэ кинофильмын пр... рэ Ташкент хотодо ... Туркестанда болоһон ... люционно үйлэ хэрэг... тус фильм зорюула... Мэдээжэ узбек кинор... сер, Социалис Ажалай ... рой фильм дотороо Х... дэ Совет засагай байгу... даһые, басмачуудай ... нуудые үгы хэһэн тух... раглан харуулна.

Гол рольнуудтань ... эй арадай артист ... Бурханов, мүн узбек ... мэдээжэ артистнар ... Мухамеджанов, Пулат ... касымов, Туркмениһээ ... даһан актер Баба А... гэгшэд наадана.

КАЗАХСТАН:

ГОЁ ҺАЙХАНАЙ ...

Алма-Ата хотодо ... ССР-эй искусствын ... музей нээгдэбэ. Тусгаа... ригдаһан ордон гэр ... дүрбэн уужам һаруул ... гануудһаа бүридэнэ.

Арбан табан мянган ... нүүд эндэ табигданхай. ... дой. совет үеын, Баруу... ропын, мүнөө үеын га... лалай искусствын. мүн ... зүгэй арадуудай иску... хубинуудһаа бүхы эк... дуудынь бүридэнэ.

(ТАСС...)

Вера Молорова — нарин сэмбэн комбинадай түрүү залуу ээрэгшэдэй нэгэн мүн. Ээрэлгын цехэй залуу ажалшадай дунда һаяхан үнгэргэгдэһэн мурысөөндэ тэрэ нэгэдэхи һуури эзэлжэ, «Түрүү мэргэжэлтэ» гэһэн тэмдэгэр шагнагдаһан байна. Комсомол басаган урдахи табан жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, «Юһэдэхи табан жэлэй залуу гвардеец» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм. Вера ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаг. Тэрэ цехэй комсомолой организациин бюрогой гэшүүн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Молорова.
Ц. ЦЫРЕНКАПОВАЙ фото.

ДҮРШЭЛТЭЙ МАЛШАН

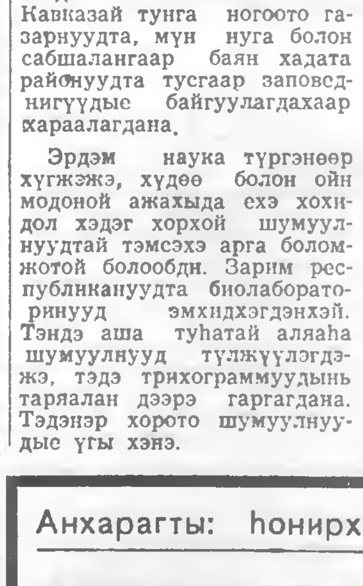
Ринчин-Доржо Дымбуевич Найданов угай малшан юм. Тэрэнэй эсэгэнь, төөби таабайнь табан хушуу мал үсхэжэ ябаһан намтартай. Өөрөөшье түрэл гаралайнгаа зүргөөр ябажа, малшан болоһоорнь гушаад жэл үнгэрбэ. Дүй дүршэлөөршье баян болоо.

Үнгэрэгшэ юһэдэхи табан жэлэй туршада илангаяа һайнаар ажаллажа, үйлэдбэриин эрхим дүнгүүдые туйлаһан байна. Ринчин-Доржо Дымбуевич жэл бүри СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозойхоо 120—130 толгой эбэртэ бодо мал даажа абаад, холын бэлшээринүүдтэ адуулдаг байгаа. [illegible] үхэр бүхэнэй шэгнүүрые үдэртөө дунда зэргээр 1000 граммһаа дээшэ нэмээжэ, тарган мяха гүрэндэ тушаадаг байгаа. 1974 оной зун үхэр бүхэнэй шэгнүүрые үдэртэ 1312 граммаар нэмээжэ, аймагай чемпионой алдар солодо хүртэһэн юм. «Юһэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн нэрэ шагнагдаа.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Ринчин-Доржо Дымбуевич урданайхиһаа муу бэшээр хүдэлхэ гэжэ шиидээд, энэ зундаа үхэр бүхэнэй шэгнүүрые 1050 граммһаа бага бэшээр ехэ болгохо гэжэ шиидэһэн байгаа. Түсэбынь толгой бүриин 900 грамм байһан юм. Энэ зундаа 120 толгой эмэ хашараг харууһалжа гараа. Абаһан уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула бүхы мэргэжэл шадабаряа, хүсэ шадалаа гаргажа ажаллаһан байна. Дүршэлтэй малшан хэлэһэн үгэдөө хүрөө — харууһалан үхэр бүхэнэйнь шэгнүүрые зунай зуун хоногой үдэр бүри 1069 граммаар нэмэгдүүлээ байна.

Ринчин-Доржо Дымбуевич Найдановай ажалладаг СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой малшад энэ зундаа үхэр бүхэнэй шэгнүүрые 100 килограммаар нэмээжэ [illegible]

— Хэгсуу һалхитай хабар боложо, орой болотор хүйтэн байшоо. Бүри июниин тэн болотор хюруу унадаг байгаа. Эртүүр бороошье багаар байгаа. Эдэ бүгэдэһөө болоод, хээрын бэлшээриин ногоон хулдаанжэ. Энэл шалтагаанһаа боложо, малнай гүйсэд һайнаар хүшэлөөгүй гээшэ ха, — гэжэ Ринчин-Доржо Дымбуевич хэлэнэ.

Б. ВАНЧИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: малшан Р-Д. Д. Найданов.
П. ЖАПОВАЙ фото.
Захааминай аймаг.

Анхарагты: һонирхолтой дүй дүрш...

АВТОМОБИЛИСТНҮҮ...

ШЭНЭ АРГААР АЖАЛЛАНА...

— Хэрбээ бригадна подрядай онол арга хэрэглэбэл, таряа тушаан абадаг пунктда ороохо зөөхэ болзорые хоёр дахин хороожо болохоор — гээд, «Казсельхозтехника» нэгэдэлэй Алма-Атагай автоуправлениин начальник М. П. Горелов тоолоно. — Чемолганска автопредприятиин Алексей Сапугольцевай бригада жэлэй туршада иимэ аргаар амжалтатайгаар ажаллана. Колхоз, совхозуудай захил дүүрэнээр бэелүүлхэдэ шэнэ онол аргын туһатай байһыень энэ хугасаа соо булта мэдэжэ абаа. Мүнөө область дотор үшөө гурбан иимэ бригада байгуулагдахаа байна.

Мосстройтрансын 29-дэхи автокомбинадай, СССР-эй Гүрэнэй шагналай лауреат Е. П. Федининэй үүсхэлые алма-атагайхид һонирхоһоор үнинэй юм.

Шэнэ онол арга гансашье квартальна бэшэ, мүн нара, декада, үдэрэй түсэб зохёохо эрилтэ табина. Олонхи ушарта захил хэдэг ажахынуудай сэхэ ашаа, илангаяа минеральна үтэгжүүлэ тушаажа абахаар бэлэдэгүй байдаг. Диспетчер бии болохо тушаа бодомжологдоо һэн. Мүнөө бригадын хоёр диспетчер ажаллана. Нэгэниинь жолоошодой нарядые [illegible], харин нүгөөдэнь захилшадай, хангаг-

шадтай хододоо холбоо... саа тогтоонхой. Т... эндэ ойлгосогүй, үлүү ... юумэн усадхагданхай. ... гадын хорин гэшүүн ... ашаанай шанар, б... тушаа сэхэ харюусал...

Хамтын оролдол... наашалга мүн ходо ү... дэдэг шухала уулза... хүнүүдые нэгэдүүлжэ, ... шье ажал дүүргэхэ ... тэнь нүлөө үзүүлээ. К... тив дотор жолоошон б... харюусалга дээшэлжэ. ... лайнь журам бэхижү... нэ.

Шэнэ онол арга ... һэнэй ашаар предпри... мянга гаран түхэри... [illegible]

ҺУРАЛСАЛАЙ ЮРЫН ҮДЭР

РЕПОРТАЖ

...шар наһа һануулһан ... хонхын хонгёо абяан ...лиһаа холуур жэнгир- Доодо-Ивалгын үйлсэ- ... сууряатана. Хүдөөгэй ...улиис оложо ядаха- ...—заатагүй тосхоной ... уужам, һаруул бай- ... үхибүүдтэ үгтэһэн бай- Хоёр дабхар хуушан ...улнин хажууда сайбар ...нээр баригдаһан ман- байшанда манай ерэхэ- ...уралсалай зарим хэрэг- ...үдые зөөжэ байба. ...шьегүй Доодо-Ивалгын ...н жэлэй һургуули шэ- ...шанда нүүхэнь.

— Мүнөөнэй эрилтэдэ ...өөр харюусаха байра ...лтай болохомнай,— багшанар урматайгаар ...—Юрын самбаршье ...ой юм. Самбарта су- ... түмэр тодхогдонхой. ...эй дүрим, зурагай хэ- ... харуулхада хадааһа, кнопко хэрэггүй. Тэрэ самбарай саана магнитофон гү, али эпидиаскоп тодхогдохо юм.

Хэдышье туһатай хэрэгсэлнүүд байбашье, эрхим багшагүй эхин эрдэмдэ һургахагүй ха юм.

Доодо-Ивалгын һургуулида Цыпылма Бальжинимаевна Бальжинимаева буряад хэлэ бэшэг зааһаар үнинэй. Нютагай олонхиниинь энэ багшада заалгаһан байха. Тэрэнэй һурагшад өөһэдөөшье багшанар болоод, түрэл һургуулидаа хүдэлнэ. Бэшэниинь бусад мэргэжэлтэдээр хүдэлнэдөө, түрүүшын багшаа мартадаггүй. Цыпылма Бальжинимаевна — РСФСР-эй һургуулинуудай габьяата багша. Олон жэлэй дүй дүршэлөө, ухаан бэлигээ ургажа ябаһан эдиршүүлдэ дууһан үгэхэеэ оролдодог. Үдэр бүриин хэшээлдэ түрүүшынхеэ багшалхаяа байһан шэнгеэр ехэ оролдосотойгоор бэлдэдэг юм. Тиихэдээ буряад бэшэгэй болон уран зохёолой хүгжэлтын шэнэ шэнжэнүүдые үхибүүдгээ ойлгуулжа үгэдэг.

Бэлэдхэлэй классууд түрэл хэлэ шудалхада ехэ туһатай байна. Доодо-Ивалгын һургуулнин классууд барандаа шахуу буряад хэлэ үзэдэг юм.

«А» үзэг эрдэмэй дээжэ гэбэл, эхин классууд һуралсалай үндэһэн һуури болоно ха юм. Имагтал эхин класста һайн багшанар хүдэлхэдөө, үхибүүдэй саашанхи һуралсалда ехэхэн нүлөө үзүүлдэг. Гушан долоодохи жэлээ Александра Константиновна Степанова багашуулые уншуулжа, тооложо һургана. Дүршэлтэй боложо байһан багша Дора Бадмаевна Пурбуева эхин классуудай һурагшадые һайнаар һургахые оролдодог. Тэрэнэй хүмүүжүүлһэн үхибүүд удаадахи классуудта үндэр сэгнэлтэтэйгээр һурадаг.

«Түүхэ шудалхадаа, Эхэ ороноороо, арад зоноороо омогорхохо ёһотойбди»,— гэһэн һанамжатайгаар Мирраида Павловна Пышняк хэшээлнүүдээ үнгэргэдэг. Жэшээнь, декабристнуудай буһалгаан тухай ном үзэхэдөө, түрүүшын революционернүүдэй түүхэтэй улам ойро танилсахын тула һурагшадтаяа Петровск-Забайкальск, Новоселенгинскиин музейнүүдээр ябаһан. Гадна нютагайнгаа түүхэ шэнжэлгэдэ анхаралаа хандуулдаг юм. Һайнаар энэ ажал ябуулһанай түлөө аймагайнгаа найман жэлэй һургуулинуудай дунда түрүү һуури эзэлһэн байна.

Һуралсал хүмүүжүүлгэ хоёрые тэгшээр ябуулхаяа эндэхи багшанар ехэ оролдодог. Хэшээл бүридөө хүмүүжүүлгын удха нэбтэрүүлхэ онол арга бэдэрдэг. Үхибүүдэй ухаан бодолые хурсадхахын тула һуралсалай номуудһаа гадна эрдэм техникын, уран зохёолой түйлалтануудтай танилсуулдаг.

Математикын хэшээлдэ 8 «а» класста оробобди. Залуу багша Баясхалан Бальчинович Цыбенов алгебрын шэнэ дүрим тайлбарилхадаа, һурагшанарай өөһэдынь бодолые хүмүүжүүлхэ хүсэлэнтэйгөөр даабари үгэнэ, асуудалнуудые табина.

Ажалда, спортдо һурагшадые эдэбхитэйгээр Доодо-Ивалгын һургуулида хабаадуулна. Хүбүүд, басагад зунай амаралтын үедэ хони хайшалһан, ажахынгаа бусад ажалда туһаламжа үзүүлһэн. Шатар, волейбол наадалгаар түрүү һууринуудые эзэлһэн тухай үнэмшэлгэнүүд һургуулида олон.

«Ухаан бодолые, үзэл хараае, бэе тамирые хүмүүжүүлхэ ажалые үдэр бүри ябуулхадаа, һурагшадые совет ороной бодото эрхэтэнэй нэрэ зэргэдэ хүргэхэ найдалтайгаар хүдэлнэбди», — гэжэ Доодо-Ивалгын багшанар мэдүүлнэ.

Н. НАМСАРАЕВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Доодо-Ивалгын найман жэлэй һургуулиин математикын багша Б. Б. Цыбенов 8 «а» класста хэшээл үнгэргэжэ байна; Александра Константиновна Степанова һурагшадаараа.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭД ТУХАЙ ҮГЭ

НЭРЭ ХҮНДЭ

Валентина Нимаевна Таряшинова Бэшүүрэй аймагта 1965 онһоо хүдэлнэ. Түрүүшээр Ленинскэ дунда һургуулида биологи заагаа. Харин һүүлдэнь тэрэл һургуулиингаа завучаар хүдэлөө.

Мүнөө Валентина Нимаевна һүүлэй хоёр жэлдэ Шэбэртын дунда һургуулида директорээр хүдэлжэ байнхай. Тэрэмнай хоёр институт дүүргэһэн хүн. Түрүүн хүдөө ажахын институдай агрономическа факультет түгэсхөө, удаань багшалжа ябаад, Буряадай гүрэнэй пединститудай биофак дүүргээ юм.

Таряшинова хүүгэдые хүмүүжүүлхэдээ, ном заахадаа анханһаа шадамар байгаа. Багшанарай, түрэлхидэй, шабинарай дунда хүндэтэй болонхой.

Шэбэртын дунда һургуулида директор болоһоор яһала урагшатай ябана. Һуралсалай бүхы кабинедүүдые түхеэрхэ хэрэгтэ анхарал табяа һэн. Бүхы һурагшадай 99 процентнь амжалтатайгаар һурана.

Тэрэнэй толгойлһон багшанарай коллектив ниитын ажалда эдэбхитэй, совхозойнгоо таряа хуряалгада шабинартаяа хамта хабаадалсана.

Хүүгэдэй хани

Бэшүүр һууринай Ленинскэ дунда һургуулида Мария Бадмажаповна Бадмажапова юһэн жэлэй туршада түүхэ заана.

Анхандаа арбан классай һүүлээр 11-дэхи педкласс дүүргэжэ, эхин классай багшын дипломтой болоһон юм. Теэд тэрээгээрээ һанаагаа амараагүй, пединститудай түүхэ болон хэлэ бэшэгэй факультедэй түүхын таһагта ороо һэн.

Ленинскэ дунда һургуулида тэрэ багша хоёр дахин арбадахине дүүргүүлээ: түрүүн табадахиһаа арбадахи хүрэтэр класстай байгаа, һүүлдэнь юһэдэхиһээ класс абаад, арбадахине дүүргүүлээ һэн.

Харин мүнөө «дүхэрингөө шэнэлэн», дүрбэдэхи, табадахи классуудта түүхэ заажа байна. Тиихэдэ табадахи классай хүтэлбэрилэгшэ юм.

Мария Бадмажаповна бүхы дээрээ 15 жэлдэ түүхэ заажа ябана. Бага бэшэхэн стаж гээшэ ааб даа.

Һаяхан һургуулида кабинедүүдэй харалга боложо, түүхын кабинет «эрхим» гэһэн сэгнэлтэ абаа.

Хэшээлээ тэрэ ходо һонёор үнгэргэдэг. Хэшээл бүхэндэ темэдэнь хэрэгтэй хубаадаг жэжэ материал элбэг байдаг. Гадна харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые шадамараар тэрэглэдэг.

Һурагшад тэрэнэй хэшээлдэ угаа дуратай. Тиимэһээ хэшээлынь ходо гүримтэйгээр үнгэрдэг юм. Тиимэл хаданьтэрэнэй предмедээр үхибүүд булта һайн һурадаг, муу сэгнэлтэтэй нэгэшье хүн үгы юм.

М. Б. Бадмажапова ниитын ажалда хабаададаг. Һургуулиин шефтээ абаһан МТФ-дэ тэрэниие ходо ушархат. Шабинартаяа ерэжэ, концерт харуулаад, һонин хөөрэлдөө хэжэ байдаг.

Ленинскэ дунда һургуули аймагай багшанарай уран һайханай харалгада ходо түрүү һуури эзэлдэг. Эдэбхитэйшүүлэйнь нэгэн Мария Бадмажаповна байха.

М. Б. Бадмажапова сүлөөтэй бүхы сагаа хүүгэдэй дунда үнгэргэдэг. Ёһотойл хүүгэдэй хани болонхой.

М. АШИРОВА,
хүдөө бэшээшэ.

ОМОГОРХОНОБДИ

...С-эй Улаан-Үдын Же...рожно райкомой ба ...эй гүйсэдхэхэ коми... байшангай хажуугаар ...аяхан гаража ябахада... Хүндэлэлэй самбарай ...да хоёр хүн ехэл анха...аар социалис ажалай ...эндэ илгарһан түрүү... портредүүдэй дэргэдэ ... байба. Хажуудань ... түрүү хүнүүдэй дүрэ ...ые хаража байхада... тэдэнэр Улаан-Үдын ... интернат һургуулиин ... багша Софья Батомун... Дамбаевагай портрет ... ехэл урин дулаанаар, ...шар наһаяа һанан ... байбад. Ээлэнгүй ... тэдээндэ дүтэлжэ: ... гүт энэ багшые?»— ... һурахада, урдаһаамнай ... хэлэбэд:

— Минии таниханаа байха һайн мэдэхэбди: манай дуратай багшамнай ха юм. Энээгүүр урагшаа үнгэржэ ябатараа, өөрынгөө багшын Хүндэлэлэй самбарта һуухыень хиражархёод, һургуулида һуража ябаһан эдир наһаяа һанажа, хүндэтэ багшаараа омогорхожо байгаабди,—гэжэ хэлээд, саашаа замаа үргэлжэлүүлээ һэн. Хэды ондо һургуули дүүргэһэн хэд гээшэб гэжэ һуражашье үрдингүй, хойноһоонь хараад лэ үлөө һэмди...

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүдэй үедэ Софья Батомункуевна Улаан-Үдын багшанарай училищада һуража, 1945 ондо өөрынгөө түрэл нютаг болохо Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын дунда һургуулида ошожо, багшын ажалай хүндэ хүшэр харгы замые эхилһэн юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо мүнөө тэбхэр 32-дохи жэлынь ябажа байна.

Долоон жэл хүдэлһэнэйнгөө һүүлээр Буряадай багшанарай институдта орожо, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлэн, буряад литература болон хэлэнэй багшын диплом абажа, 1956 ондо 1-дэхи интернат һургуулида эльгээгдэһэн байна. Энэнь Софья Батомункуевнагай одоол түрэл һургуули болоо. Юундэб гэхэдэ, энэ һургуулида 20 гаран жэл соо хүдэлхэдөө, хэдэн олон гүлмэр заахан үхибүүдэй наһанайнь харгые олгожо, эрдэм бэлигэй үндэһэ табин ябуулаа.

Республика дотор үнинэй мэдээжэ болоһон багшада — Софья Батомункуевнада заалгаһан һурагшанарынь гансашье Буряад орон нютагуудтаа бэшэ, харин бүхы уужам ехэ Эхэ оронойнгоо нилээд олон хото городуудта элдэб мэргэжэлтэдээр хүдэлжэ байдаг.

Софья Батомункуевнагай заажа байһан үхибүүд хододоо эрхим һайнаар һурахаһаа гадна, журамтай, һургаал һайнтай, даруу зохид абари зангаараа илгардаг юм. Юундэб гэхэдэ, багшань өөрынгөө ажалда бүхы һанал бодолоо зорюулхаһаа гадна, мүнөө сагай эрилтын ёһоор, багшалалгынгаа ажалые зохёохы шэглэлтэйгээр ябуулдаг хүн ха юм. Хэды дахин социалис ажалай мүрысөөнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ гаража, засагай зурагаануудай зүгһөө магтуулһан байха. Районой Хүндэлэлэй самбарта түрэл багшаяа хаража, имагтал һурагшадынь омогорходоог бэшэ, харин сугтаа хэдэн жэл соо хүдэлһэн нүхэдынь, багшанарынь омогорхохол ёһоороо омогорхон баярладаг.

Ж. САНЖИЕВ,
интернат һургуулиин багша.

Авторай фото.

Элуур энхЫн булан

...ҮДЫЕ ЗҮБӨӨР ...РЭГЛЭЭ

...байһан эм домуу- ...эхэнэрнүүд бари- ... Булын хэн нэгэ- ...ынгөө үбдэхэдэ ... эм бэдэрээд, апте- ...а ушар али гарадаг. ...зүбшөөлөөр, зүбөөр ...һэн үбшэн хүнүүд ...түргэн эдэгэдэг гэжэ ... мэдээжэ ааб даа. ...эниие эмшэлгэдэ ... ехэ удха шанартай. ... манай гүрэн эл- ... аргалха һайн ... олоор бүтээн гар- ...эгтэ анхаралаа та- ...нтэндэ хэрэгтэй ...нүүдээр аптекэ, ..., больницануудай ...агданхай.

... хүнүүд врачай ... эмүүдые хэрэглэ- ... Эмые танижа, ...дэ, хэды шэнээн ...ые тон наринаар ...эгтэй. Эм үбшэн ...һалдаг гэжэ нэгэ ... хүнүүд тоолодог, ... мэдээд хэрэглэдэг ... Врачай зүбшэл ... өөрынгөө һанаһан ... хүнүүд бэедээ тод-...

... толгойн үбдэхэ- ...абахада, гэмэлтэ- ...эй эмүүд байдаг. ...һэн ушарта хүн ... өөрөө танижа ... болоно. Зүгөөр ... туһа хүр- ...нь, дары врачта ... шухала. Айл бүхэн ...эй эмтэй байха ... Аптекэ бүхэндэ ...кэнүүд заабари- ...далдагдана. Хэр- ... ушарһаа тэ- ... байбал, аптекын ...эгшэдтэ ханда- ... эм домуудые, ..., хүбэн гэхэ мэ- ...ан абажа болоно. ...кэдэ ямар эм ... ороноо гэжэ хүдэл- ... бүхэн һайн мэдэ- ... энээн тушаа ...оной үлүү гээд ...

... аптечкэ соо врачай ...эн эмүүд мүн ...гдана. Гэртээ ... хүн бүхэн хирэ- ... байһан эмүү- ...ын хубилһые, хэрэглэгдэхэ болзорыень шалгаха болоно. Юуб гэхэдэ, иимэ эмүүдые ямар нэгэ ушарһаа хэрэглэбэл, хүнэй бэедэ хоро хүргэхэ гэжэ мэдэхэ шухала. Тиимэһээ үнгэеэ буураһан, хэрэглэхэ болзоройнь һалаһан эмүүдые хайрлажа байнгүй хаяха хэрэгтэй.

Таблеткэ эмүүдые зүбөөр ууха гүримые хүн бүхэн мэдэхэ байбал ехэ һайн гээд һанагдана. Зарим үбшэнтэн врачай бэшэжэ үгэһэн таблеткэ эмүүдые бүхэлеэр залгижархидаг гү, али аманһаа хээд жажалдаг байха юм. Ехэнхи таблеткэ эмүүд бусалгагдаад, бүлеэн болгогдоһон хахад стакан уһанда хайлуулжа уухада туһатай. Сульфаниламид бодостой эмүүдые боржоми гэжэ минеральна уһанда гү, али содотой уһанда хайлуулжа уухада һайн гэжэ мэдэхэ шухала. Харин драже холиһон таблеткэнүүдые бүтөөр залгихада болохо.

Аспирин эмые нэгэ зарим хүн ехээр хэрэглэхэеэ һанадаг. Энэ эм удаан ууһан хүн гэдэһэ, доторой үбшөөр үбдэхэ, мүн хүнэй досоохи шуһанай һудаһан тэһэржэ болохо. Аспирин фенацитинтэй эмүүдые ехээр уудаг хүнэй шуһан муудадаг гэжэ эрдэмтэд шэнжэлжэ элирүүлһэн байна.

Хэрбээ дотор хадхажа, ехээр үбдэбэл эм уужа, үбшыень бууруулжа байнгүй дары врачта хандаха хэрэгтэй.

Гэрэй аптечкэтэй ээзэн эхэнэр тэрэниие зүбөөр хэрэглэхэ шухала. Үхибүүдэй нюдэндэ эли газарта эм домуудые табиха хэрэггүй. Хүүгэдтэй айл эм домуудаа замагтай юумэн соо хадагалаад байбал һайн. Эмээр наадажа байтараа тэрэнээ уужа, хорлогдожо болохо. Иимэ ушарнууд үшөө олоор тохёолдоно гэжэ онсо хэлэхэ хэрэгтэй. Эмүүд 8 градус дулаан, нарагүй газарта хадагалагдадаг юм. Дулаан газарта байһан шэнгэн эмүүд 2 суудхэ болоод гутажа залдаг байна. Тиимэһээ шэнгэн эмүүдые хадагалха заабариие наринаар сахиха хэрэгтэй.

Г. ДЕРИГЛАЗОВА.

Хилын саанаһаа

телефон телеграф радио

НЬЮ-ЙОРК

Бүхы арадуудай аша туһада

ТАСС

Амгалан тайбанаар зэргэ оршохо политикаяа Советскэ Союз, США бэелүүлжэ үргэлжэлүүлхэ ёһотой гээд американ мэдээжэ публицист Джозеф Норт «Хүн бүхэн Советскэ Союз юу мэдэхэ ёһотойб» гэһэн ном соогоо бэшэнэ. Тэрэ «Дейли Уорлд» газетын корреспондентээр гурбан жэл соо Москвада ажаллаһан байгаа.

Советскэ Союзда хөөрэлдэһэн хүн бүхэн амгалан байдал, хани барисаа хүсэнэ гэжэ ойлгоо һэм гээд Дж. Норт бэшэнэ. Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаанай хүгжэлтэһөө дэлхэй дээрэхи амгалан байдал дулдыдаха юм гээд тэдэ, маанад шэнги, һайн ойлгоно бшуу.

Газар дээрэхи бүхы арадуудай хоорондо али алиндань ашатай туһатай политическэ, экономическа харилсаа хүгжөөхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө совет хүнүүд тэмсэнэ гэжэ автор үргэлжэлүүлнэ. Бидэ энээндэ этигэһэн байнабди. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев уласхоорондын харилсаанай хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулна. Ондоо оронуудаар ябахадаа, Советскэ Союзай ба бусад гүрэнүүдэй хоорондохи хани харилсаае һайжаруулхын түлөө тэрэ оролдоно

ВЕНЭ

ВЕНЭДЭХИ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

ТАСС

Түбэй Европын гүрэнүүдтэ зэбсэгтэ хүсэнүүдые, буу зэбсэгүүдые хороохо тухай хөөрэлдөөнүүд сентябриин 30-да Австриин ниислэл хотодо һэргээгдэбэ. Чехословакиин, Люксембургын түлөөлэгшэд пленарна заседани дээрэ үгэ хэлэбэ.

Хөөрэлдөөнүүдые тодорхой шэглэлтэй болгожо, хэлсээ зохёон баталхые оролдохо ёһотой гэжэ социалис оронууд тоолоно гэжэ ЧССР-эй делегациин толгойлогшо И. Майснер эндэ үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ. Европо түбиин тэгэн дундахи гүрэнүүдтэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые, сэрэгүүдые хороохо шухала байна. Шахардуу байдалые политическэ аргаар гүримшуулгын үедэ энэ ехэл татарамжатай юм. Тиихэдээ ямар нэгэ ороной аюулгүй байдалда хохидол ушаруулхагүй гэһэн гол ёһые сахижа, сэрэгүүдэй тоое үсөөрүүлхэ, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хороохо байнабди гэжэ Чехословакиин түлөөлэгшэ тэмдэглээ. Социалис оронууд энээние бэелүүлхээр бэлэн байна. Мүнөө баруун оронуудта үгэ үгтэнэ.

ПАРИЖ

Японой засагаархидай хуули буса ябуулга тухай

ТАСС

Франц-Пресс агентствын корреспондент Японой Хякуридахи авиационно баазаһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Японой Хакодатэ хотын аэропортдо һаяхан бууха блатай болоһон совет самолёдые задалха хүдэлмэри американ 20 шахуу мэргэжэлтэд хэжэ байна.

Бууһан газарһаань Америкын ВВС-эй «С-5А Гэлакси» гэдэг транспортна самолёдоор Хякуридахи баазада абаашагдаһан совет самолёдой бүхы нюусые элирүүлэн мэдэхэ оролдолго Японой дала тухай экспертнүүдтэй хамта Америкын ВВС-эй мэргэжэлтэдэй гаргажа байһан тухайда тус агентство дурдана. Энэнь тон нюуса оршон байдалда хэгдэнэ, фото-зурагуудые буулгаха гү, али американ мэргэжэлтэдһээ интервью абахыень корреспондентнүүдтэ хорино гээд Франс Пресс тэмдэглэбэ.

Тиимэ болохолоороо. Советскэ Союзай мэдэлэй самолёдые задалха, тэрээндээ гурбадахи ороной — Америкын Холбоото Штадуудай түлөөлэгшэдые хабаадуулха гэһэн хуули буса шиидхэбэриин Японой засагаархидай зүгһөө гаргагдаһаниинь эли болоно.

БЕЛГРАД

ТЭМСЭЛЭЙ ШЭНЭ ШАТА

ТАСС

Арадай нэгэдэлдэ ородог Чилиин коммунис, социалис, радикальна ба бусад зүүнэй үзэлтэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн эндэ болоод, тараба. Энээндэ хабаадагшад хунтатай тэмсэхын тула Чилиин түрүү үзэл бодолто хүсэнүүдэй нэгэдэхыень уряалһан хамтын декларaци батал ан абаа. Чилидэхи сэрэгэй-фашис засагта эсэргүү политическэ ба экономическэ бойкот соносхохыень дэлхэйн бүхы демократическа ба түрүү үзэл бодолтой хүсэнүүдтэ зорюулагдаһан хандалга тус декларaци доторнь бии.

БЛЭКПУЛ

КОНФЕРЕНЦИ ХҮДЭЛМЭРЕЭ ДҮҮРГЭБЭ

ТАСС

Великобританиин лейборис партиин жэл бүри зарлагдадаг, 75-дахи конференци октябриин 1-дэ эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Англиин экономикын кризисэй улам һүжэржэ байһанһаа уламжалан, ороной олониитын дунда ехэ сошордолой гараһые, правительствын политикада лейборис ба профсоюзна олониитын ехээр дураа гутадаг болоһые, шухала шухала асуудалнуудаар парти дотор гараһан арсалдаануудай бүри ехэ боложо байһые тус конференци элирхэйлэн гэршэлбэ.

Лейборис партиин национальна гүйсэдкомой һанамжа, дурадхалые үндэһэ болгон, тус конференци иигэжэ тэмдэглэбэ: «Европын парламентда» сэхэ һунгалта хэхэ зүбшөөл правительствын үгэһэниинь буруу, ЕЭС-эй энэ зургаанай этигэмжэ түлөөлэлгые үргэдхэбэл, Англиин национальна сүлөөтэ эрхые хаһаха ябадалда зайлашагүй хүргэхэ байха.

Хэдэхэн үгөөр

▽ ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXXI сесси дээрэ Советскэ Союзай гаргаһан шэнэ үүсхэлнүүд дэлхэйн хэблэлэй анхарал ехээр татажа байна. Амгалан байдалай хэрэгтэ эдэ дурадхалнуудай шухала удха шэнжэтэй байһаниинь хэблэлэй шэнжэлэлнүүд дотор гусхалан тэмдэглэгдэнэ.

▽ ГДР-эй газетэнүүд ГДР-эй Арадай палатые һунгаха һунгуулиин кампаниие үргэнөөр харуулна. Һунгагшадтайгаа кандидадуудай уулзалгын үедэ үйлэдбэри эмхидхэлгэ, социалис демократиие саашадань хүгжөөлгэ, олониитын ажабайдалда республикын ажалшадай эдэбхитэйгээр хабаадалга тухай асуудалнууд хэблэлэй хуудаһануудта тодорхойгоор толилогдоно.

▽ Анголын «Диарну ди Луанда» гэжэ газетэ экономико хүгжөөхын түлөө тэмсэлэй талаар ажалшадай шиидхэхэ зорилгонууд тухай бэшэнэ. МПЛА-гай хүтэлбэри доро промышленна предприятинуудта хүдэлмэришэдэй комиссинууд эмхидхэгдээд, үйлэдбэриин түеэбүүдые дүүргэхэ. дайгаар һан даргагдаһан ажахыгаа һэргээн бодхоохо хэрэгтэ ажалшадые элсүүлэн хабаадуулжа байна гэжэ тэрэ газетэ тэмдэглэнэ.

▽ Гадаадын оронуудай хэблэл Ливандахи байдал тухай мэдээсэнэ. Дүтын Зүүн зүгтэхи дайнай гуламтые үлөөхэ, энэ нютагтахи байдалые амгалан ёһоор за һаруулха зорилготой шиидхэбэринүүдые таһалдуулха гэһэн империалис хорото үгэсэлгэ Ливанда хэгдэжэ байнхай гээд Франциин «Юманите» бэшэнэ. Ливанай хэрэгтэ гадаадаһаа сэрэгээр хабаадалгые тус газетэ эрид буруушаана. «Фигарогой» һанамжын ёһоор, Ливанай хархис этэгээдүүд энэ оболиие хэһэгүүд болгон хубааха оролдолго гаргана.

▽ ФРГ ба США-дахи һунгуулиин кампанинуудай ябаса тухай, Англиин лейборис партиин конференци тухай, Испанидахи забастовкын хүдэлөөн тухай, США-гай экономикодо тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдэй улам һүжэржэ байһан тухай олон газетэнүүд мэдээсэнэ.

(ТАСС).

ВАШИНГТОН

Дж. Форд үшөө нэгэ хорюул табиба

ТАСС

Ажалаар хангалгын, элүүрые хамгаалгын, гэгээрэлэй, социальна хангалгын программануудта 56.6 миллиард доллар һомолхые хараалһан хуулиин проектдэ США-гай президент Дж. Форд хорюул табиба. Энэ талаар конгрессэй һайшаан абаһан шиидхэбэри дан хэтэрмэ ехэ байна гэжэ президент мэдүүлээ.

Энэ хадаа конгрессэй баталан абаһан социальна программануудта Дж. Фордын табиһан 56-дахи хорюул болоно гэжэ американ шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. Эдэ бүхы зорилгонуудта мүнгэ һомололгоёо ехэдхэхые арсан. Сагаан байшанай сэрэгэй гаргашануудаа улам үргэдхэнэ бшуу.

ОТТАВА

Зонхилхо һэдэлгэ гаргана

ТАСС

НАТО-гой сэрэгэй бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэд Хойто-атлантическа союзда Канадын дүүргэдэг үүргые ехэ болгуулха һэдэлгэ гаргажа үргэлжэлһөөр. Энээниень юуи гэршэлнэб гэхэдэ, НАТО-гой бүлэглэлэй дээдэ тушаалтай ажал ябуулагшад энэ орон худар ходо һүндэлдэг болонхой.

«Эндэхи сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдые хараха ба сэрэгэй-политическэ удамаршадтайнь хөөрэлдэхын тула тэрэнэй генеральна секретарь И. Лунс түрүүтэй НАТО-гой соведэй делегациин Канадада аяншалһанай һүүлээр хэхад... һарынгаа үнгэрөөгүй байтар, шэнэ айлшан — НАТО-гой сэрэгэй комитедэй түрүүлэгшэ П. Хилл-Нортон Оттава ерэһэн байна.

Саяанһаа Витим хүрэтэр

ДҮЙ ДҮРШЭЛТЭЙ ТАНИЛСАНА

МАНАЙ АЙЛШАД

Улаан-Үдын аяншалга болон экскурсионно бюрогой хүдэлмэрилэгшэд республикынгаа ажалшадые холо, ойгуур аяншалгада эльгээжэ байхынгаа хажуугаар, бусад область, хизаарнуудай ажалшадые ниислэл хотодоо хүндэмүүшэ еһоор угтажа абадаг болонхой. Тиин холоһоо ерэһэн айлшадаа Улаан-Үдэ хотын түүхэтэ газарнуудтай, промышленна предприяти, мүн республикын колхоз, совхозуудтай танилсуулдаг юм.

— Манай ороной область, хизаар, автономито республикын ажалшадһаа гадна, Улаан-Үдэ хотын болон республикымнай ажахынуудай мал ажал, барилгануудаар һонирхоһон аяншалагшадай һүүлэй үедэ хилын саанахи оронуудһаа олоороо ерэдэг болоһониинь һайшаалтай, — гэжэ Улаан-Үдын аяншалга болон экскурсионно бюрогой хүдэлмэрилэгшэ Р. А. Серебрякова омогорхоно.

Аха дүү Монголой Арадай Республикын ажалай түрүүшүүл жэл бүри манай республикада ерэжэ, городто дүтэ байдаг ажахынуудай туйлалтатай танилсадаг болонхой. Жэшээнь, байгша ондо МНР-эй Сэлэнгын, Сүхэ-Баатарай, Үмэн-Губиин, Үбэр-Хангайн аймагуудай малшад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, хамта ажалай 15 түрүүшүүл ерэһэн байна. Айлшаар манайда ерэгшэдэй дунда орден, медальнуудаар шагнагдаһан ажалай түрүүшүүл бии. Сэлэнгын аймагай Орхон ажахын зоотехник Ламзаб гэгшэ 1961 ондо нютагтаа шэнэ — Орхон үүлтэрэй хонидые бии болгохо хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулалсаһан байгаа. Мүнөө шэнэ үүлтэрэй нэгэ хониһоо 4,5—5 килограмм нооһо абтана. Нютагтаа шэнэ үүлтэр бии болголсоһон Ламзаб оронойнгоо дээдэ хайра шагнал — Хүдэлмэриин габьяагай Улаан Тугай, мүн 1971 оной дүнгөөр «Алтан гадаһан» орденуудаар шагнагдаһан байна. Мүн тус ажахын хонишон Дорж гэгшэ эхэһээ һалгаагдаһан 700 толгой хурьгадые жэл бүри адуулжа гарадаг байна. Тиихэдээ тэдэнэйнгээ толгой бүринь шэгнүүрые 45 килограммда хүргэдэг, 4,6 килограмм нооһо хайшалдаг байха юм. Тэрэ 1975 оной дүнгөөр «Алтан гадаһан» орденоор, «Табан жэлэй габшагайша» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан байна. Эдэ нүхэд эрхим ажалайнгаа түлөө Совет орон соогуур аяншалха путёвкоор шагнагдаа хэ юм.

—Байгша оной эхинһээ манай түрүүшүүл СССР-эй Москва, Ленинград, Ставрополь, Алма-Ата, Эрхүү, Улаан-Үдэ хүрэжэ, хүдөө ажахын туйлалтануудтай танилсаа. Мүн бусад түрүүшүүлнай Польшо, Венгри болон бусад оронуудаар айлшалжа ерээ һэн,—гэжэ тус бүлэгые ударидагша МНР-эй эрдэм-шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэ Норвын Баясхалан хэлэнэ.

Монголой Арадай Республикаһаа манай Улаан-Үдэ хото ерэһэн аяншалагшад түрүүшынгээ үдэр хотын түүхэтэ газарнуудтай танилсаа. Хойто үдэрынь Ивалгын үйлэдбэри-туршалгын ажахыда хүрэжэ, малые комплексно аргаар түлжүүлхэөр түхеэрэгдэжэ байгаа барилга хаража ехэтэ һонирхобо. Илангаяа жэлэй туршада 2.500 толгой залуу мал адуулха комплексын түхеэрэлгэ МНР-эй малшад, мэргэжэлтэдэй анхарал татаһан байна. Айлшад гурбадахи үдэрөө Дээдэ-Онгостойн этнографическа музей орожо хараба. Эдэнэр тэрэл үдэшэндөө гэхэ гү, али үсэгэлдэр Эрхүү хото поездоор аяншалгаяа үргэлжэлүүлбэ.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: МНР-һээ ерэһэн айлшад.

Авторай фото.

УРААЛАЙ ДУУ ХҮГЖЭМ ЗЭДЭЛ...

Свердловск хотын С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Ураалай политехническэ институдай агитбригада Сэлэнгын аймагта хүрэжэ, концерт табиһан, лекци уншаһан байна. Холын айлшад хэдэн хоногой туршада долоон концерт, табан лекци уншахаһаа гадна, БАМ-ай барилгашад тухай буулгаһан табан кинофильм харуулжа, хотын, аймагай ажалшадые ехэтэ баясуулаа.

Аймагай ажалшадта, мүн Галуута-Нуурай нүүрһэшэд, ГРЭС-эй барилгашадта һайн программатай конц... руулһан, удха түгэ... ци уншаһан агит... коллективтэ КПСС... лэнгын райкомой, ... сэдкомой болон ВЛ... райкомой Хүндэлэл... тануд барюулагдаа...

Ц. ВАЛДА...

АГИТПОЕЗД АЯН ЗАМДАА

Хориин аймагай Соёлой байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн «Агитпоезд» (хүтэлбэрилэгшэнь П. Лушаков) таряа хуряалгын халуун үедэ аймагайнгаа ажахынуудай тарияашад, механизаторнуудта үргэлжэ айлшална.

Һаяшаг «Агитпоезд» Хүлэй совхозой Санномысскын отделениин механизаторнуудта айлшалжа, тэдэниие баясуулба. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ Д. Н. Доржиев сугларһан механизаторнуудта аймагай ажахынуудта тэжээл бэлэдхэлгын, тарья хуряалгын хүдэлмэриин ябаса тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Удаань Соёлой байшангай уран һайханай коллектив сугларагшадта һонирхолтой концерт, наада харуулба. Концертын һүүлээр аймагай больницын врач В. М. Попов, аптекые даагша нүхэр Обзаева гэгшэд элүүр энхые сахин хамгаалга тухай механизаторнуудтай хөөрэлдөө. Автолавкын наймаалагша Т. Лушаков асарһан эд бараагаа сугларагшадта худалдаа.

Хүлэй совхозой Санномысскын отделениин механизатор, таряашад «Агитпоездын» коллективтэ үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэжэ дахин ерэхыень уриба.

Б. ЛАЙДАПОВ.

ҺОНИРХОЛТО... ЛЕКЦИ

Доржи Банзаровай ... жэтэ багшанарай ин... доцент, психологи... мэй кандидат Г. Б. ... Алма-Ата хотодо ... ажахын эдэбхитэдэй ... дээрэ КПСС-эй ЦК-... неральна секретар... Брежневэй хэлэһэн ... хай Ахын аймагай ... Аха». «Коммунизм» ... нинэй нэрэмжэтэ ... дай малшадта, Орл... ной ажалшадта һон... лекцинүүдые уншаа.

Лекцинүүд яһала ... холтой байжа, ол... асуудалнууд табигдаа.

Вл. ГАЛСА...

ЭРХИМҮҮДЭЙ ТООДО ОРОЛСО...

Улаан-Үдын Ленинэй ордено мяха-консервын комбинадта граждан оборонын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана. Сэрэгэй бэшэ эмхидэлнүүдтэ хабаатай хүнүүдэй бэлэдхэлэй шанар улам һайжаруулха нэгэдэмэл отрядууд, командирнууд ба звенонуудай дайшалхы шадабарие мүнөө сагай эрилтэнүүдтэ харюусахаар дээшэлүүлхэ асуудалда гол анхарал хандуулагдана.

Граждан оборонын һуралсалай материальна баазые бэхижүүлгэ мяха-консервын комбинадта һайн ябана.

Тус комбинадай партийна комитедэй ба ДОСААФ-ай эхин эмхиин хамтын зүблөөн дээрэ граждан оборонын хэрэгтэ хүн зониие һургаха асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Комбинадай парткомой ВЛКСМ-эй комитедэй ба ДОСААФ-ай эхин эмхиин үүсхэлээр субботнигууд үнгэргэгдэжэ, харалгын газарнууд ба һуралсалай, һорилгын участогууд һэргээн заһабарилагдаһан юм. Эдэ субботнигуудта дайнай ветеранууд — коммунистнууд В. Астафуров, Б. Раков, Н. Арамизин, мүн отряд, команда ба звенонуудай командирнууд А. Кечан, А. Цыпилова, И. Казанцева, Г. Алексеева гэгшэд нүхэдөө ударидажа, һайн хүдэлөө бэлэй.

Химиин классуудай таһагууд һайн удха шанартай стендэнүүдээр олон. Бэшэ классууд соонь санитарна дружиннигуудай, түймэр сарагшадай, абаралга ба һэргээн бодхоолгын отрядуудай тусхай хэшээлнүүд болодог юм. Тус комбинадта граждан оборонын дүрим, һургаал һайнаар шудалха хэрэгтэ бүхы арга боломжонууд хэрэглэгдэнэ, ехэ ажал ябуулагдана.

Мяха-консервын комбинад... та тактическа тусх... ралсал үнгэргэгдэжэ... дынгөө ямар шад... байһаниие мэдэхэ бол...

Энэ тусхай һу... И. Казанцевай уд... абаралгын отряд ... Зорюута табигдаһан ... рэй гал дүлые ко... Ф. Старицынай отря... мар бэрхээр, сагһаа ... унтараажа шадаа.

Иигэжэ отряд, ... звено бүхэн өөһэд ... гөө хэхэ уялга ... даа саг соонь, шад... хээр дүүргээ. Тии... бинадай дирекциин, ... мой ба ВЛКСМ-эй ко... ДОСААФ-ай эхин ... граждан оборонодо ... оролдолго, хараалһан ... го түсэбүүд бэелүү... байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... жинник Е. Покаци... но медицинын ... туһаламжа үзүүлнэ.

А. ГОРЯ...

КУБОГАЙ ЭЗЭД ТОДОРОО

СПОРТ

Баскетболоор республикын ниислэл — Улаан-Үдэ хотын кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн хэдэн үдэрэй туршада Спортын байшан соо болобо. Эхэнэрнүүдэй, эрэшүүлэй 5—5 команда энээндэ хабаадаһан байна.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр эрэшүүлэй дундаһаа «Труд» бүлгэмэй баскетболистнууд дүрбэн уулзалгадаа шүүжэ, Улаан-Үдэ хотын кубогта хүртөө. Багшанарай институдай спортсменүүд хоёрдохи, Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэр гурбадахи һууринуудта гараба.

Нарин сэмбын комбинадай спортсменүүд «Труд» бүлгэмэй нэрэ хүндые хамгаалхадаа, бүхы уулзалгануудтаа амжалтатай һайнаар наадаһан байна. Эдэнэр «Забайкалецые» — 74:45, мяханай комбинадай спортсменүүдые — 61:43, багшанарай институдай суглуулагдамал командые — 72:48, технологическа институдай түлөөлэгшэдые 60—57 тоотойгоор шүүгээ.

Багшанарай институдай студентнэр гурбан уулзалгада илаба. «Забайкалецые» — 81:50, мяханай комбинадай түлөөлэгшэдые — 54:51, ВСТИ-гэй студентнэрые 53:50 тоотойгоор булижа гараһан байна.

Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэр хоёр уулзалгадаа шүүһэн, хоёр нааданда булигдаһан байгаа.

Эхэнэрнүүдэй командануудай дундаһаа кооперативна техникумэй баскетболистнууд илангаяа эдэбхитэй һайнаар наадаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Эдэнэр нарин сэмбын комбинадай түлөөлэгшэдые — 52:47, технологическа институдай студентнэрые — 78:76, «Забайкалецые» — 87:74 тоотойгоор илаба. Тиихэдэ багшанарай институдай суглуулагдамал командада 52:70 тоотойгоор шүүгдэшэһэн байха юм.

— Республикымнай түрүү бэрхэ командануудай баскетболистнуудай мэргэжэл шадабари һүүлэй үедэ яһала дээшэлжэ байна. Гэбэшье, урдынхидал мэтэ, үнинэй спортсменүүд гол үүргэ дүүргэнэ. Манай суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдамаар залуушуул үшөө үсөөн байна. Энээндэ бидэ, тренернүүд, гол анхаралаа хандуулха ёһотойбди, — гэжэ мүрысөөнэй ахамад судья А. М. Сутягин хөөрэнэ.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

«МИНИИ АЖАҺУУДАГ ГЭР»

Иимэ гаршагтай тусхай хуудаһан Загарайн аймагай «Вперед» газетэдэ гаража эхилээ. Энэнь өөрын удхатай. Ушар юуб гэхэдэ, КПСС-эй райкомой бюрогой ээлжээтэ заседани һаяхан боложо, Агуу еэхэ Октябриин 60 жэлэй ойдо зорюулан, аймагай түб, бүхы тосхон, һууринуудые, мүн үйлсэ, гэр бүхэниие болбосон түхэлтэй, үзэмжэтэй болгохо тухай асуудалые хаража үзэлэн байна. Энэ үргэн хэмжээтэ, холын хараата хүдэлмэри хинан эрхилхэ тусхай комисси байгуулагдаа.

Загарай.

Ю. БАРАНЧИК.

ЗАЛУУШУУЛ ДЭМЖЭНЭ

Прибайкалиин аймагай ойн ажахын комсомол-залуушуулай хамтын суглаан һаяхан болобо.

Суглаанда хабаадагшад Ленинград хотын ба Ленинградай областиин комсомол-залуушуулай абаһан «Октябриин 60 жэлэй ойн баярта 60 габшагай долоон хоног» гэһэн уряае эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэжэ, өөһэдөө шэнэ уялга абаба. Тиин эдэнэр аймагайнгаа комсомол-залуушуулда хандахадаа, Агуу Октябриин 60 жэлэй ойн баярай үдэртэ зорюулагдаһан габшагай 60 неделиин вахтада зорюулагдажа жагсахыень уряалба.

Т. ХОХЛОВА.

ДУЛААН, БОРООТОЙ БАЙБА

Алтан намарай түрүүшын һара сентябрьда республика доторнай урин дулааншье һаа, хура бороотой байба. Һарын туршада дунда зэргээр 6—10 градус дулаан болоо гэхэ гү, али энэнь нормоһоо 1—2 градусаар дээшээ болоһон байна. Шинг нойтон нютаг бүхэндэ адли бэшэ байба. Илангаяа Захааминай, Зэдын, Мухар-Шэбэрэй аймагуудта 40—80 миллиметрэй шинг нойтон ороһон. Энэнь хэмһээ 1—2 дахин үлүү болоно. Харин Яруунын, Хориин, Сэлэнгын аймагуудта 10—15, бусад нютагуудта 20—40 миллиметрэй шинг нойтон ороһон байна.

Һарын туршада үдэртөө 20—25, һүниндөөшье 2—7 градус дулаан байжа, республикын ажахынуудай таряагаа, огородойнгоо эдеэ хуряахадань таатай зохид байгаа бшуу. Зарим нютагуудта һүниндөө 1—2 градус хүйтэн болобошье, үдэртөө дулаан байба. Дунда Азиһаа дулаан уларилтай агаар ерэжэ, республика доторнай дулаан үдэрнүүд үзэгдэбэ ха юм. Мүнөө элһэтэй газарай хүрьһэн 15—20 миллиметр шинигтэй. Тиихэдэ шабарлиг газарта 30—40, нэгэ метр гүнзэгыдэ 60—80 миллиметр шинг нойтотой байба.

САГААН УЛАРИЛ

Һарын һүүл багһаа бага зэргэ хүйтэржэ захалба. Модоной набша намаа тала дайдаар таража, ургамалнууд илангаяа намаран һүүл тээ эдеэшэдэг нохойн хоншоор, долоогоно, огородой эдеэн капуста болон бусад гүйсэд эдеэшэжэ дүүрэбэ. Мүнөө республикын ажахы бүхэндэ таряа хуряалга, намарай паар хахалга түлэг дундаа.

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидрометобсерваториин директор.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Октябриин 3-һаа 10 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 3
МҮНӨӨДЭР — БАГШАНАРАЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 9.45—Һурагшадта зорюулагдана. «Түрүүшымни багша». 10.10—«Для тех, кто в поле». Концерт. 10.55—«Багша, шинии нэрые дурданаб».

«Орбита». 12.00—«Мир твоих увлечений». 13.00—«Советскэ Союзда алба хэнэб». 14.00—Шэнэ һонин. 14.10 — Мультфильмнүүдэй программа: «Обида». «Край земли», «Мешок яблок». 14.50—М. Равель—«Болеро». Фильм-концерт. 15.10—«Киногоор аяншалагшадай клуб». 16.10 — «Уласхоорондын һонин». 16.40—«Манай хүршэнэр». «Гарнитурта ханын саана». 17.50—Забһарлалга. 18.00—«Время». 18.30—«Хүгжэмтэ киоск». 19.00—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Спартак» (М.)—СКА (Ленинград). Забһарлалгадань шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.25—Совет композиторнуудай дуунууд. Эдуард Хиль дуулаха. 21.45—«Хүдөөгэй час». 23.15—Искусствын мастернуудай концерт. 24.00—«Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 13.00—«Мишка, Серега и я»—уран һайханай фильм. 14.40—Концертын программа.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.00—«Ёһотойл хүбүүд даа». 12.45 — Үхибүүдтэ —фильм. «Юнга со шхуны «Колумб». 14.00—Шэнэ һонин. 14.10—Арадай инструментнүүдэй оркестр наадана. 14.40—Забһарлалга. 14.50—**«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 15.35—«Ждем тебя, парень» — уран һайханай фильм. 17.05—«Хүгжэмтэ абонемент». П. И. Чайковский. 17.30—Уһан дээрэ бүмбэгөөр наадалгын СССР-эй чемпионат. 18.00—«Время». 18.30—СССР-эй гүрэнэй симфоническа академическэ оркестрэй 40 жэлэй ойдо. Концерт.

Улаан-Үдэ. 19.30—«Уран һайханай бүлгэм тухай телевизионно суглуулбари». 20.10 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 20.30—«Танда, Петровск - Забайкалиинхидта»—Шэтын телевидениин программа.

«Орбита». 21.00—Шэнэ һонин. 21.15—Забһарлалга. 21.25—П. Докшицер наадана. 21.45—**«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 22.30 — «Ждем тебя, парень» (дабталга). 24.00—«Время». 00.30—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА—«Торпедо».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.10—Һурагшадта «Хонхо»—телевизионно журнал.

«Орбита». 19.30—«Ждем тебя, парень» (дабталга).

Улаан-Үдэ. 21.00—«Энээниие булта мэдэхэ ёһотой». 21.20—«В начале века» — уран һайханай фильм.

ВТОРНИК, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Г. Марковай романаар зохёогдоһон олон серитэй фильм. «Сибирь». 1-дэхи сери. «Побег». 11.35—Хоккей. ЦСКА—«Торпедо». 12.50—«Объектив». 13.20—«Эдиршүүлэй уран бэлиг». 13.45—«Үхибүүдтэ—уран шүлэг». С. Маршак. 14.00—Шэнэ һонин. 14.10—Л. Сенчина дуулана. 14.40—Забһарлалга. 14.50—«Хүн ба хуули». 15.20—«Сибирь». 1-дэхи сери «Побег». 16.55 — «Объектив». 17.25—Хоккей. ЦСКА—«Торпедо». 18.00—«Время». 18.30—Л. Сенчина дуулана. 19.00—«Лицом к огню» — баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 19.25—«Шинии һуралсалай номдо нэмэлтэ». 19.55—«Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.15—Телевизионно һонин. 20.35—«Номой хуудаһануудаар».

«Орбита». 21.00—Шэнэ һонин. 21.15—Забһарлалга. 21.25—«Объектив». 21.55—«Хүн ба хуули». 22.45—«Сибирь». 1-дэхи сери «Побег». 24.00—«Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.45—Бүхэсоюзна мүрысөөнэй лауреат, Украинын ССР-эй габьяата артист виолончелист В. Потаповай концерт.

«Орбита». 19.25—«Побег» (дабталга).

Улаан-Үдэ. 21.00—«Экран» — телевизионно суглуулбари.

СРЕДА, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00—«Сибирь». 2-дохи сери—«Тайга». 11.30—ГДР-эй соёл хүгжэмэй үдэрнүүдые СССР-тэ нээлгэ. 13.00 — «Комсомолой Октябриин жагсаал». 13.10 — «Зураг бүхэндэ — наран». 13.25—Үхибүүдтэ— фильм «Агатовай шарик». 14.00—Шэнэ һонин. 14.10—С. Рахманинов. Оркестртэй наадаха фортепьяанын концерт. 14.40—Забһарлалга. 14.50 **«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** 15.20 — В. Мещеринэй хүтэлэн наадуулһан электро-инструментнүүдэй ансамблиин концерт. 15.35—«Сибирь». 2-дохи сери «Тайга». 17.05—«Гол шэглэл замда» Молдавиин КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, И. И. Бодюлан үгэ хэлэлгэ. 17.25—Эстрадын концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — Арадай инструментнүүдэй оркестр наадана. 19.00 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 19.30—«Тайга» (дабталга).

Улаан-Үдэ. 21.00—«ТЭЦ-тэ 40 жэл» гэһэн дамжуулга. 21.30—телевизионно һонин. 21.50—Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 22.00—**«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** 22.30—«Тайга» (дабталга). 24.00—«Время». 00.30—Хоккей. «Спартак»—«Динамо» (М). Забһарлалгын үедэ «Спортлото» наадалга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Үхибүүдтэ — «Просто ужас» — эдир харагшадай Алтайн хизаарай театрай зүжэг.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — Эстрадын концерт.

Улаан-Үдэ. 22.00—«КПСС-эй ЦК-гай съезд» тухай хөөрэлдөөнүүд.

ЧЕТВЕРГ, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — «Шатарай һургуули». Оролто дамжуулга. 10.30 — В. Шекспир тэрэнэй ажаһуудал ба уран зохёолнууд» 11.30 — Хоккей. «Спартак» — «Динамо» (М). Забһарлалгын үедэ «Спортлото» наадалга 13.00 — «Хүхюу нотохонууд». 13.15 — «Ном шинии ажабайдалда» 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Духовой оркестр наадана. 15.15 Германиин Демократическа Республикын 27 жэлэй ойдо. ГДР-эй телевидениин программа. 18.00 — «Время». 18.30 — Духовой оркестр наадана.

Улаан-Үдэ. 19.00—«Прогресс»—телевизионно журнал. 19.40 — «Багшанарта туһаламжа». 20.05 — Телевизионно һонин. 20.25 — «Хүдөө ажахыда — эрдэм ба түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлгэ».

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — ГДР-эй 27 жэлэй ойдо. 24.00 — «Время»

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.25 — «Гайхамшагта хүнүүдэй ажабайдал» гэһэн дамжуулга.

«Орбита». 19.00 — «На земле Раздолненской» — баримтата фильм. 19.20 — Хоккей. «Спартак» — «Динамо» (М). «Спортлото» 20.50 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ 21.00 — «Социалис оронууд тухай хөөрөөнүүд» 21.20 — «Золотой эшелон» — уран һайханай фильм.

ПЯТНИЦА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.30 — «Девочка по имени Босоножка и ее друзья»—мультфильм. 09.50—Забһарлалга. 10.00 «Сибирь». 3-дахи сери — «Вдоль тракта Сибирского» 11.30 — А. Н. Островский — «Гроза». 12.00 — «Хуушан нааданхай» — мультфильм. 12.55 — Үхибүүдтэ — фильм. «Тайна». 14.00—Шэнэ һонин. 14.10 — Баледэй артистнарай концерт. 14.40 — Забһарлалга. 14.50 — «Хани барисаанай харгы замаар. «Румыниин Социалис Республика». 6-дахи дамжуулга. 15.20 — «Вдоль тракта Сибирского» (дабталга). 16.45 — «Сэсэрлигүүдые һүулгагша»—баримтата фильм 16.55 — ЦТ-гэй ба ВР-эй арадай инструментнүүдэй академическэ оркестрэй концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — Баледэй артистнарай концерт. 19.00 — «Москва ба москавагайхид».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Талын галнууд». Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зорюулагдаһан дамжуулга. 20.30 — Телевизионно һонин. 20.50 — «Таряа хуряалга-76».

«Орбита». 21.25 — Концерт. 22.00 — «Хани барисаанай харгы замаар» СРР. 22.30 — «Вдоль тракта Сибирского» (дабталга). 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.10 — «Сквозь ледяную мглу» — уран һайханай фильм.

«Орбита». 19.30 — «Вдоль тракта Сибирского» (дабталга). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 21.25 — «Голосеевский лес» — фильм-зүжэг.

СУББОТО, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — «Останкинодахи концертын студиурина». Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зорюулагдаһан искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 11.30 — «Ан амитадай аймаг». 12.30 — «Новые похождения кота в сапогах» — уран һайханай фильм. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Элүүр энхэ байлга». 14.40 — Забһарлалга. 14.50 — «Правда» газетын политическэ шэнжэлэгшэ Ю. А. Жуков уласхоорондын байдал тухай хөөрэнэ. 15.40 — А. П. Чеховэй зохёолнуудаар. «Ну, публика!» — зүжэг. 17.30 — Ехэшүүлдэ зорюулагдаһан мультфильмнүүд. 18.00 — «Время». 18.30 — Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан концерт. 20.00 — «Ан амитадай аймаг». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга: 21.25 — Классическа хүгжэмэй концерт. 21.40 — «Спортлото» наадалга. 21.50 — «Далаад онуудай Америкэ». «Хоёр Нью-Йорк» — 9-дэхи дамжуулга. 22.45 — «Москвичка» — телевизионно клуб. 24.00 — «Время».

ВОСКРЕСЕНИ, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 09.15 — Үхибүүдтэ «Шинии нүхэр—хүгжэм». 09.45 — «Танда, поли дээрэ ажаллагшадта».

«Орбита». 10.30 — «Эдир харагшадай театр». В. Крапивин» — «Всадники на станции «Роса» — зүжэг. 12.00 — «Танай һанамжа». 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.40 — Забһарлалга. 14.50 — Концерт. 15.00 — «Уласхоорондын һонин». 15.30 — «Циркын сценэ дээрэ». (Швейцари). 1... «Киногоор аяншала... клуб». 17.15 — «... үдэшэ Фернандель» ... серииһээ. «Ночь у...» уран һайханай фильм ... ли. Франци). 18.00 — «Время». 18.30 — «Ду... 18.55 — «Советскэ С... риин айлшадай һанам... 19.10 — «Хүдөөгэй ... Хүдөө ажахын хүдэлм... шэдэй бүхэсоюзна ү... рюулагдаһан дам... 20.10 — «Танай гэрт... дөө ажахын хүдэлм... шэдтэ зорюулагдаһан ... жэмтэ программа. 21.... Шэнэ һонин. 21.15 — ... һарлалга. 21.25 — «... панамжа!». 22.25 — «... Экранда харуулагдажа... пээр 50 жэлдэ. 24.00 «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРА...

Улаан-Үдэ. 10.30 — «... лочаевские дни» — ... һайханай фильм. ... Концерт.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Эрдэм ухаанай орон»—фоторепортаж. ТАСС-ай шэнэ һонин. Республикымнай үдэр.

Хоёрдохи хуудаһанда. Октябриин 1-дэ политическэ һуралсал эхилээ—«Түрүүшын хэшээлэй үдэр» гэһэн материал энээндэ зорюулагдана. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда. «Энэ ёһотой зохёохы ажал» гэһэн хөөрэлдөөн. «Багшанарай үг залгаламжагшад» гэһэн рассказ.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Хилын саанаһаа. ТАСС-ай материалнууд. Дэлхэйн зүг бүхэнһөө.

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕ...

Манай адрес, теле...

Индекс: 670000, г. ... Удэ, ул. Ленина, 35. ... фоны: редактора—2... приемная—2-54-83, ... дактора—2-68-08, ... дактора—2-62-62, ... ретаря—2-50-52, ... ат—2-66-76, отдел... тийной жизни—2-60-91, ... ского хозяйства—2... 2-63-86, пропаганд... гацин—2-56-23, ... ности и строитель... 2-61-35, советск... тельства и быта—2... культуры и школ—2... писем и селькоров—... информации — 2-... щественная прием... 2-56-62. машинное ... 2-57-63, коррект... 2-35-95.